

pismo jest kontynuacją kwartalnika Pomagamy sobie w pracy

B BLIOTEKARZ O P O L S K I

Nr 4/2018 (LXII)

ISSN 2083-7321

Spotkanie z Katarzyną Bondą na Zamku w Mosznej w ramach akcji czytelniczej „Zaczytane Opolskie” – 27.09.2018 (fot. Łukasz Brudnik)

W numerze m.in.:

Monika Wójcik-Bednarz
Współpraca polsko-niemiecka
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
w Opolu

Łukasz Kluza
Coś z niczego, czyli jak podnieść
atrakcyjność Naszej Biblioteki

Bożena Ratajczak-Olszewska

Pięć lat międzynarodowych konferencji Medical Science Pulse

Opolskie biblioteki publiczne XXI wieku

Halina Szklanny

Oleska Biblioteka Publiczna po kapitalnym remoncie

Relacje

Hanna Jamry, Małgorzata Pindera, Monika Wójcik-Bednarz

Relacja z wizyty bibliotekarzy z WBP w Landesbibliothekszentrum w Koblencji

REGION

Kordian Michalak

Opolanie jacy są... – rozmowy z twórcami opolskiej kultury

Nauczyciel Liryczny. Rozmowa z Piotrem Żarczyńskim.

Więcej artykułów spis treści

**„Bibliotekarz Opolski” - internetowe pismo Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Emanuela Smołki w Opolu**

Numer 4/2018 ukazał się w internecie 18 października 2018

„Bibliotekarz Opolski” jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska

ISSN 2083-7321

Redakcja:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

Barbara Giedrońc
Agnieszka Hałubiec
Hanna Jamry
Violetta Łabędzka
Małgorzata Pindera
Piotr Polus

Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego

Barbara Kmiecik

Biblioteka Główna Politechniki Opolskiej

Bożena Budrewicz

Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu

Bożena Ratajczak-Olszewska

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu

Dagmara Kawoń-Noga

Skład:

Łukasz Brudnik
Agnieszka Hałubiec

Adres redakcji:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smołki w Opolu
45-081 Opole, ul. Piastowska 20
tel. (77) 453 64 75
e-mail: redakcja@bibliotekarzopolski.pl

www.bibliotekarzopolski.pl

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	4
-------------------	---

BIBLIOTEKA

Monika Wójcik-Bednarz, Współpraca polsko-niemiecka Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu	5
--	---

Łukasz Kluza, Coś z niczego, czyli jak podnieść atrakcyjność Naszej Biblioteki	17
---	----

Bożena Ratajczak-Olszewska, Pięć lat międzynarodowych konferencji <i>Medical Science Pulse</i>	20
---	----

Opolskie Biblioteki Publiczne XXI wieku

Halina Szklanny, Oleska Biblioteka Publiczna po kapitalnym remoncie	25
--	----

Relacje

Hanna Jamry, Małgorzata Pindera, Monika Wójcik-Bednarz, **Relacja z wizyty bibliotekarzy z WBP w**

Landesbibliothekszentrum w Koblencji	28
---	----

Hanna Jamry, „Kobiety, które chcą więcej”	37
--	----

Komunikaty

Szkolenia dla bibliotekarzy 2018 r.	44
--	----

„Pisarz w trasie” – projekt WBP w Opolu z koalicją bibliotek.....	46
---	----

Zoom na opolskie DKK

GALERIA RECENZJI RYSOWANYCH OPOLSKICH DYSKUSYJNYCH KLUBÓW KSIĄŻKI DLA DZIECI	47
---	----

KULTURA: LITERATURA • KSIĄŻKA • CZASOPISMIENICTWO

Małgorzata Pindera, Audiobooki z bibliotecznej kolekcji	49
--	----

Jolanta Zakrawacz, Drugie życie książki	51
---	----

REGION

Kordian Michalak, **Opolanie jacy są... – rozmowy z twórcami opolskiej kultury. NAUCZYCIEL LIRYCZNY -**

Rozmowa z Piotrem Żarczyńskim	55
--	----

Anna Maciołek, Iwona Mróz-Nowińska, Maria Thomanek, Pasjonaci – artyści – niezwykli ludzie na rzecz opolskich bibliotek. Arthur Schulwitz – człowiek wielu talentów w MiGBP w Zdzeszowicach	59
--	----

Hanna Jamry, Nowości o Śląsku Opolskim – propozycje do księgozbioru podręcznego	62
--	----

W obiektywie bibliotecznym. Spotkania – wernisaże – jubileusze	64
---	----

Od Redakcji

Choć za nami gorące dni lata i wakacyjny odpoczynek, to jednak w opolskich bibliotekach trudno doszukiwać się jakiegokolwiek urlopowego rozprężenia. Kolejna placówka, tym razem w Oleśnie, może pochwalić się zmianami na lepsze. 21 września nastąpiło oficjalne otwarcie Oleskiej Biblioteki Publicznej, która przez rok działa w pomieszczeniach zastępczych w wyniku generalnego remontu siedziby głównej. Efekt końcowy przerósł oczekiwania niejednego czytelnika.

Warto przeczytać o interesujących inicjatywach mających miejsce w Muzotece, oddziale Biblioteki w Prudniku. W artykule tym dowiemy się, jak przy niewielkich nakładach, z odrobiną chęci i cierpliwości pozyskać nowych czytelników.

Staramy się też podpatrywać i wyłapywać co najlepsze w bibliotekach zagranicznych. Tym razem relacja z wizyty pracowników WBP w Opolu w Koblencji.

W 100-lecie wprowadzenia praw kobiet Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu zaproponowała pod hasłem „Kobiety, które chcą więcej” cykl różnych imprez, podczas których starano się pokazać Opolankom aktywność kobiet na różnych polach działalności literackiej, artystycznej, popularyzującej naukę, by zainspirować do rozwijania własnej twórczości i pasji.

Bibliotekarz Opolski to czasopismo skierowane do bibliotek wszystkich typów. Stąd podsumowanie pięciu lat międzynarodowych konferencji Medical Science Pulse, odbywających się w PMWSZ w Opolu przy dużym wsparciu tamtejszej biblioteki.

Zapraszamy do lektury!

Redakcja Bibliotekarza Opolskiego

BIBLIOTEKA

Monika Wójcik-Bednarz

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu
Biblioteka Austriacka – Österreich-Bibliothek
ba@wbp.opole.pl

Współpraca polsko-niemiecka Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu

Współpraca zagraniczna Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu¹ (WBP) z bibliotekami oraz innymi instytucjami kultury i nauki wielu krajów Europy ma miejsce od prawie pół wieku, przy czym do 1990 r. były to tylko państwa bloku wschodniego. Pierwszą biblioteką zagraniczną, z którą już w 1972 roku biblioteka opolska nawiązała rozmowy o wzajemnej, trwającej z przerwami ponad ćwierć wieku współpracy, była Naukowa Biblioteka Publiczna Okręgu Poczdamskiego (Wissenschaftliche Allgemeinbibliothek des Bezirkes Potsdam, obecnie Stadt -und Landesbibliothek), w ówczesnej NRD.² Można więc stwierdzić, że najdłuższy okres kontaktów partnerskich WBP odnotowała z biblioteką niemiecką. Oprócz wzajemnych wizyt delegacji w Poczdamie odbyła się na przełomie 1985 i 1986 r. wystawa *Grafika dawna i współczesna*, prezentująca 258 rycin ze zbiorów WBP w Opolu. Współpraca z bibliotekami z Niemiec Zachodnich była możliwa dopiero po upadku żelaznej kurtyny. Od 1990 r. nastąpił dynamiczny rozwój kontaktów i podejmowanych wspólnych przedsięwzięć polsko-niemieckich, na który wpływ miało wiele czynników. Z jednej strony obecność na terenie województwa znacznej grupy ludności rodzimej deklarującej niemiecką tożsamość, jednak pozbawionej w latach reżimu komunistycznego możliwości uczenia się języka niemieckiego oraz dostępu do literatury w języku „serca” w obiegu publicznym. Z drugiej strony status Niemców zaczął być regulowany prawnie: 16.02.1990 r. zarejestrowano Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku Opolskim, a 17.06.1991 r. w Bonn podpisano Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, [Vertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Polen über gute Nachbarschaft und freundschaftliche Zusammenarbeit], regulujący stosunki polityczne oraz podkreślający konieczność intensyfikacji i rozbudowy wymiany kulturalnej pomiędzy obydwojoma państwami i narodami.

Potrzeby środowiska społecznego tamtych czasów trafnie dostrzegła Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu, podejmując natychmiastowe działania mające na celu udostępnienie mieszkańcom regionu literatury w języku niemieckim, szczególnie tej wydanej w zachodniej części Niemiec. Już w 1991 r. otwarto dla czytelników Oddział Zbiorów Obcojęzycznych, którego większą część zbiorów stanowiły

---

¹ Ze względu na charakter konferencji w artykule omawiana jest tylko współpraca polsko-niemiecka. Obszerny artykuł na temat współpracy zagranicznej WBP w Opolu w ujęciu historycznym i współczesnym zredagowała Hanna Jamry, *Współpraca międzynarodowa Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu – historia i dzień dzisiejszy*. Bibliotekarz Opolski, Nr 4/2014(LVIII), s.5-16. Dostępny online www.bibliotekarzopolski.pl/arch/bo144.pdf[8.08.2017]

² Była to bardzo intensywna współpraca, nakierowana przede wszystkim na bezpośrednie kontakty partnerskie. Opolscy bibliotekarze byli świadkami uroczystego otwarcia, w październiku 1974 roku jednej z nowocześniejszych wówczas bibliotek w krajach bloku wschodniego. Współpraca obu bibliotek trwała z przerwami do 1998 roku. Por. H. Jamry, *Współpraca międzynarodowa ...*, Przyp.1.

książki w języku niemieckim. Staraniem biblioteki pozyskano dary książek z działających placówek dyplomatycznych w Polsce, od instytucji zagranicznych oraz osób prywatnych. Na uwagę zasługuje pokaźny dar książek niemieckich z Goethe-Institut przekazany przez Wicekonsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu, książki i zbiory audiowizualne z Inter Nationes, ale także książki przekazane przez Austriacki Konsulat Generalny w Krakowie. Ostatni z darczyńców był inicjatorem powstania w WBP w 1993 r. Biblioteki Austriackiej – Österreich-Bibliothek³, która w 1996 r. przejęła niemieckojęzyczne zbiory z oddziału obcojęzycznego oraz zadania wynikające ze współpracy WBP z instytucjami z Austrii⁴, Niemiec i Szwajcarii⁵, jak również jest w WBP inicjatorem i organizatorem większości wydarzeń związanych z literaturą, kulturą i historią niemiecką.

Należy także podkreślić, że już od momentu powstania w 1951 r. WBP w Opolu gromadziła zbiory regionalne dotyczące Śląska w ujęciu historycznym i współczesnym. Szczególna ich część to przechowywane w zamku w Rogowie Opolskim zbiory zabytkowe: stare druki, rękopisy, mapy i grafika zabytkowa, stanowiące cenne bogactwo dziedzictwa kulturowego Śląska. To właśnie te zbiory były przedmiotem wielu wystaw organizowanych wspólnie z partnerami niemieckimi, co omówię w dalszej części.

Kultura w wersji dwujęzycznej – niemieccy partnerzy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu

O dużym znaczeniu, jakie do współpracy polsko-niemieckiej przywiązuje WBP, świadczy nie tyle ilość partnerów, co konsekwencja w pielęgnowaniu wieloletnich kontaktów pomiędzy instytucjami – w większości usankcjonowanych umowami partnerskimi – w formie wymiany publikacji i informacji oraz realizacji wspólnych konferencji, wystaw i odczytów.

Celem współpracy z bibliotekami i instytucjami niemieckimi jest pokazanie wspólnego dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa Śląska⁶: polskiego, niemieckiego i czeskiego, zgromadzonego w zbiorach własnych i w zasobach niemieckich instytucji partnerskich. Dużą wagę przywiązuje się do społecznego zapotrzebowania na organizowane wydarzenia – biblioteka jest między innymi partnerem Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku Opolskim / Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen im Oppelner Schlesien (TSKN/SKGD) w organizowanych od 2003 r. Dniach Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim (DKN)⁷ (Deutsche Kulturtag im Oppelner Schlesien). Z założenia mają to być imprezy otwarte dla ogółu społeczeństwa, realizowane poprzez wolny wstęp dla wszystkich oraz dwujęzyczną formę spotkań i wystaw. Dodać należy, że oprócz instytucji z Niemiec WBP współpracuje także z wieloma instytucjami niemieckimi w Polsce, a także partnerami lokalnymi

---

³ Zainteresowanych działalnością Biblioteki Austriackiej odsyłam na stronę biblioteki www.ba.wbp.opole.pl prezentującą aktualności biblioteki oraz do archiwum www.ba.wbp.opole.pl/archiwum.html zawierającego zestawienie opublikowanych artykułów o inicjatywach biblioteki wraz z linkami do pełno tekstowych informacji.

⁴ Monika Wójcik-Bednarz, Współpraca z Austrią na przykładzie działalności Biblioteki Austriackiej w Opolu. Bibliotekarz Opolski, Nr 4/2014(LVIII), s. 17-21. Dostępny online: www.bibliotekarzopolski.pl/arch/bo144.pdf

⁵ Biblioteka pozyskuje co roku nowości wydawnicze od szwajcarskiej fundacji kultury Pro Helvetia z Zurychu

⁶ Problematyka ta była przedmiotem zorganizowanej przez WBP w Opolu w dniu 15.11. 1993 r. sesji popularnonaukowej *Śląsk – pogranicze kultur*.

⁷ Informacje o projekcie dostępne są na stronie Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku Opolskim: skgd.pl/dzialalnosc-kulturalno-oswiatowa/dni-kultury-niemieckiej-na-slasku-opolskim

i regionalnymi. Wnoszą oni swój wkład finansowy oraz rzeczowy w formie wypożyczeń eksponatów i sprzętów, udostępniania sal ekspozycyjnych czy oferty występów muzycznych i wykładów.

Instytucje partnerskie

Na początku wymienię instytucje partnerskie, a następnie krótko omówię najważniejsze wspólnie zrealizowane przedsięwzięcia.

Instytucje z Niemiec, z którymi biblioteka prowadzi intensywną współpracę, to:

- Muzeum Górnośląskie w Ratingen-Hösel / Oberschlesisches Landesmuseum in Ratingen-Hösel
  - Centrum Bibliotek Landu Nadrenia-Palatynat w Koblencji / Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz in Koblenz
  - Muzeum Kultur Europejskich – Muzea Państwowe w Berlinie / Museum Europäischer Kulturen – Staatliche Museen zu Berlin
  - Biblioteka im. Martina Opitza w Herne / Stiftung Martin-Opitz-Bibliothek in Herne
  - Niemiecki Instytut Kultury Polskiej w Darmstadt / Deutsches Polen-Institut in Darmstadt
- ponadto
- Magazyn Polsko-Niemiecki Dialog w Berlinie / Deutsch-Polnisches Magazin Dialog in Berlin
  - Herder Institute e. V. W Marburgu
  - InterNationes w Bonn i in.

Instytucje z Austrii, Szwajcarii i Lichtensteinu:

- Austriackie Forum Kultury w Warszawie / Österreichisches Kulturforum Warschau (dawniej Instytut Kultury Austriackiej w Warszawie)
- Konsulat Generalny Republiki Austrii w Krakowie (w latach 1992-2013) / Generalkonsulat der Republik Österreich in Krakau
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Austrii / Bundesministerium für Europa, Integration und Äußeres der Republik Österreich
- Pro Helvetia Fundacja Kultury Szwajcarskiej / Schweizer Kulturstiftung in Zürich (dary nowości wydawniczych)
- Księstwo Lichtensteinu / Fürstentum Liechtenstein (dary nowości wydawniczych)

Instytucje w Polsce:

- Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego / Institut für Germanistik der Opperlner Universität
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim / Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen im Opperlner Schlesien
- Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej / Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit
- Instytut Goethego w Krakowie / Goethe-Institut in Krakau
- Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej / Stiftung für Deutsch-Polnische Zusammenarbeit

Muzeum Górnośląskie w Ratingen - Hösel / Oberschlesisches Landesmuseum in Ratingen-Hösel

Podpisanie umowy o współpracy przez dyrektorów Tadeusza Chrobaka i Stephana Kaisera w dniu 7.10.2013 w Opolu

Z instytucji zachodniemieckich najstarszym partnerem – trwającej od początku lat 90. – współpracy WBP jest Muzeum Górnośląskim (MG) (Oberschlesisches Landesmuseum - OLM) w Ratingen (Hösel), chociaż oficjalna umowa o partnerskiej współpracy kulturalnej pomiędzy Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Opolu a Muzeum Górnośląskim w Ratingen (na lata 2013-2017) podpisana została dopiero 7 października 2013 r. przez dyrektora WBP Tadeusza Chrobaka i dyrektora MG dra Stephana Kaisera. Strony zobowiązały się w niej do rozwijania współpracy związanej z odnajdywaniem, ocalaniem od zniszczenia i zapomnienia obiektów kulturowych Śląska poprzez m.in. wymianę informacji o posiadanych zbiorach, wymianę wystaw czasowych, organizację naukowych konferencji tematycznych, prowadzenie badań naukowych, wspólne wydawanie publikacji naukowych. Już 1995 r. wydano wspólnym nakładem katalog wystawy *Mapy Górnego Śląska w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu = Landkarten Oberschlesiens in der Sammlung der Öffentlichen Woiwodschaftsbibliothek in Oppeln*⁸ prezentowanej w Muzeum Śląska Opolskiego. W 1998 r. WBP udostępniła eksponaty na wystawę *Górnośląskie kosztowności / Oberschlesische Kostbarkeiten*, prezentowanej w Muzeum Górnośląskim w Ratingen w dniach 16.07 - 30.09. Wystawie, przygotowanej w oparciu o zbiory muzeów górnośląskich i starodruki WBP w Opolu, towarzyszył katalog niemiecko-polski⁹. Przykładem kooperacji tych dwóch placówek jest ekspozycja zbiorów opolskiej biblioteki na wystawie „*Panoramy miast śląskich między XV a XIX wiekiem*”¹⁰, zorganizowanej w 2010 roku w Niemczech, najpierw w Landesbibliothekszentrum w Koblencji, a następnie w MG w Ratingen.

Wystawy i wykłady organizowane są w Opolu w większości przypadków w ramach Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim. Wystawa „*Zamkowe opowieści. Szlachta na Śląsku*” /

⁸ *Mapy Górnego Śląska w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu = Landkarten Oberschlesiens in der Sammlung der Öffentlichen Woiwodschaftsbibliothek in Oppeln* : wystawa / oprac. M. Koćwin. - Opole : Woj. Bibl. Publiczna : Ratingen-Hösel : Stiftung Haus Oberschlesien 1995. We współpracy polsko-czeskiej wydano także katalog do zorganizowanej wystawy w Ołomuńcu *Silesia Picta. Veduty slezských měst a staré mapy slezska : Panoramy miast śląskich i mapy Śląska* : katalog wystawy. Olomouc-Opole, 2011.

⁹ *Oberschlesische Kostbarkeiten / Górnośląskie kosztowności*. Red. Peter Mrass. Dülmen, Laumann-Verl.1998.

¹⁰ *Panoramy miast śląskich*. Wystawa Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu : katalog / oprac. Mirosława Koćwin. Opole 2007.

„*Schloßgeschichten. Adel in Schlesien*”¹¹ (2013 r.) zawierała przygotowane przez MG plansze przedstawiające historie rodów szlacheckich oraz biografie wyróżniających się postaci, które stały się symbolami błyskotliwych karier, twórcami ogromnych majątków; pokazano także ich zaangażowanie społecznie, m.in. w podnoszeniu standardu życia mieszkańców regionu.

Podczas prezentacji tej wystawy rok wcześniej, w 2012 r. w Muzeum Górnośląskim w Ratingen, eksponowane były między innymi wypożyczone w tym celu z WBP w Opolu grafiki zabytkowe. W ramach DKN w 2015 r. w Galerii WuBePe prezentowana była także wystawa „*Orzeł nad Śląskiem – historia lotnictwa – wydarzenia i pionierzy*” / „*Adler über Schlesien – Ereignisse und Pioniere der Luftfahrtgeschichte*”¹², przedstawiająca szczególne miejsce, jakim był Śląsk, na mapie prekursorów lotnictwa. W otwarciu wystawy uczestniczyli trzej lotnicy szybowcowi z Dolnego Śląska, a jeden z nich, Stanisław Błasiak, udostępnił swoje eksponaty oraz podzielił się swoimi doświadczeniami podczas wernisażu. W otwarciu wymienionych ekspozycji uczestniczył każdorazowo dyrektor MG dr Stephan Kaiser. Wspomniana w umowie partnerskiej wymiana informacji o posiadanych zbiorach była przedmiotem międzynarodowych konferencji zorganizowanych przez Muzeum Górnośląskie w Ratingen – Fundację Dom Górnośląski / Stiftung Haus Oberschlesien i Martin-Opitz-Bibliothek w Herne w 2009 r. *Ungeteilter Wissenszugang. Schlesische Bibliotheken stellen sich vor* / „*Niepodzielony dostęp do wiedzy. Prezentacja bibliotek śląskich*”¹³, zaprezentowany został referat o zbiorach i usługach informacyjnych WBP w Opolu. W przeszłości, już na początku lat 90-tych, odbyła się podobna konferencja w Ratingen, w której uczestniczyła opolska biblioteka.

Centrum Bibliotek Landu Nadrenia-Palatynat w Koblencji / Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz in Koblenz

Mocą oświadczenia z 11.09.2001 r. o współpracy pomiędzy Województwem Opolskim a niemieckim landem Nadrenia-Palatynat możliwe było w dniu 17.10. 2007 r. w Koblencji podpisanie przez dyrektorów bibliotek, Tadeusza Chrobaka i dra Helmuta Frühaufa, w obecności wiceministra kultury Nadrenii-Palatynatu Joachima Hofmann-Göttinga, umowy o współpracy pomiędzy WBP w Opolu a Centrum Bibliotek Landu Nadrenia-Palatynat (Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz) z siedzibą w Koblencji.¹⁴ Kooperacja z biblioteką niemiecką rozwija się na dwóch płaszczyznach: wspólnej organizacji lub wymianie wystaw oraz wymianie doświadczeń fachowych i udziale w organizowanych konferencjach.

¹¹ Eksponowano także zbiory WBP, Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, a wystawie towarzyszył informator opracowany przez Mirosławę Koćwin. Informacje o ekspozycji dostępne są na stronie : www.ba.wbp.opole.pl/szlachta.html

¹² Informacje o wystawie : www.ba.wbp.opole.pl/adler.html

¹³ Referat na konferencji pt. „*Regionale Wissensvermittlung am Beispiel von der Oppelner Öffentlichen Woiwodschaftsbibliothek* / „*Transfer wiedzy o Śląsku Opolskim na przykładzie zbiorów i działalności Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu*” przedstawiła Monika Wójcik-Bednarz.

¹⁴ Monika Wójcik-Bednarz, *Podpisanie umowy o współpracy WBP w Opolu z Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz w Koblencji*; PSWP nr 1-2/2008, s. 38-41. <http://www.bibliotekarzopolski.pl/arch/081.pdf>

Podpisanie umowy o współpracy przez dyrektorów Tadeusza Chrobaka i Helmuta Frühaufa w dniu 17.10. 2007 r. w Koblencji

Wymianę zapoczątkowała w 2008 r. wystawa zorganizowana w Opolu *Der Rhein in illustrierten Büchern / W Dolinie Renu – ze zbiorów Landesbibliotheksentrum Nadrenii-Palatynatu w Koblencji*¹⁵, eksponująca inkunabuły i XVI-XVII-wieczne stare druki z rycinami nadreńskich miejscowości. Z kolei kilka tysięcy lat tradycji winiarskich oraz kultury uprawy i konsumpcji wina nad Renem przedstawiono na wystawie *Uprawa winorośli i kultura wina w Nadrenii-Palatynacie* zorganizowanej w 2011 r., na której pokazano oryginalne eksponaty, w tym monety i naczynia z czasów rzymskich.

Także w Niemczech prezentowano cenne zbiory zabytkowe Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu. W maju i czerwcu 2010 r. odbyła się wystawa *Panoramy miast śląskich / Ansichten der schlesischen Städte* w Landesbibliotheksentrum w Koblencji oraz Muzeum Górnośląskim w Ratingen. Natomiast w październiku 2013 r. w Landesbibliotheksentrum w Koblencji w obecności kustosz zbiorów zabytkowych Mirosławy Koćwin otwarto wystawę *Śląskie zamki i pałace w grafice / Schlesische Schlösser und Paläste auf den alten Stichen*, na którą wypożyczono zbiory zabytkowe WBP. Szczególnie intensywna współpraca odnotowana została w 2014 r. W marcu podczas międzynarodowej konferencji „Epoka e-czytelności. Bibliotekarstwo w obliczu nowych wyzwań / Das Zeitalter des E-Lesens” przedstawiony został referat pt. *Wypożyczalnia w sieci w Nadrenii -Palatynacie / Der Onleihe Verbund Rheinland-Pfalz*¹⁶, 8 marca otwarto wystawę *Miejsca światowego dziedzictwa UNESCO w Nadrenii-Palatynacie/ UNESCO-Welterbestätten in Rheinland-Pfalz*¹⁷. Na wystawie pokazano historyczne i współczesne dzieła ze zbiorów Centrum Bibliotek Landu Nadrenia-Palatynat w Koblencji poświęcone osobliwościom miejsc dziedzictwa kulturowego w ich regionie. Natomiast w 2016 r. w Spirze /Speyr na wystawie *Klasztory na Śląsku / Klöster in Schlesien* zorganizowanej we współpracy z MG w Ratingen pokazano starodruki, rękopisy, grafiki i pocztówki dotyczące klasztorów.

¹⁵ Do wystawy opracowano katalog *W Dolinie Renu : ze zbiorów des Landesbibliotheksentrums Rheinland-Pfalz w Koblencji = Der Rhein in illustrierten Büchern : aus Werken des Landesbibliotheksentrums Rheinland-Pfalz in Koblenz* / [oprac. i tł. katalogu Monika Wójcik-Bednarz, red. V. Łabędzka].- Opole : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smółki w Opolu, 2008. ISBN 978-83-88146-27

¹⁶ Referat przedstawił Christoph Mayr / Jürgen Seefeldt, Konsorcjum Wypożyczalni On-line w Nadrenii-Palatynacie. Bibliotekarz Opolski, Nr 2/2014(LVIII), s.5-9. www.bibliotekarzopolski.pl/arch/bo142.pdf

¹⁷ www.ba.wbp.opole.pl/unesco.html

Otwarcie wystawy *Miejsca światowego dziedzictwa UNESCO w Nadrenii-Palatynacie* odbyło się z degustacją win reńskich

Cennym aspektem współpracy bibliotek z Opolą i Koblencją jest wymiana doświadczeń fachowych w zakresie zastosowania nowych programów, technologii i urządzeń, a także wdrażania nowoczesnych usług bibliotecznych. W połowie listopada 2014 r. z okazji obchodów 10-lecia Centrum Bibliotek Landu Nadrenia-Palatynat odbyła się konferencja Biblioteka w przestrzeni publicznej, na której dyrektor WBP Tadeusz Chrobak wygłosił referat zatytułowany *Biblioteka publiczna miejscem aktywizacji społeczności lokalnej – na przykładzie doświadczeń WBP w Opolu / Öffentliche Bibliothek als Belebungsort der lokalen Gesellschaft: am Beispiel der Erfahrungen der Woiwodschaftsbibliothek Opole* opublikowany w 2015 r. w niemieckim czasopiśmie fachowym *Bibliotheksdienst*.¹⁸ Przedstawiciele WBP uczestniczą co kilka lat w trójstronnych panelach bibliotek w Koblencji, Opolu i czeskim Kladnie. Kolejne spotkanie zaplanowano na wrzesień 2018 r. w Koblencji.

Stosunki polsko-niemieckie – historia i terażniejszość

Stosunki polsko-niemieckie w przeszłości i terażniejszości były tematem wielu organizowanych wystaw i wykładów. Historia tysiącletnich relacji polsko-niemieckich, zdominowana przez historyczne fakty, pełna jest aktów symbolicznych. To szczególne połączenie rzeczywistości historycznej z psychologią zbiorowości znalazło swój wyraz w unikalnej wystawie *Między bliskością a obcością: Polacy – Niemcy / Zwischen Fremdheit und Nähe : Polen und Deutsche*, powstałej z inicjatywy Biblioteki Narodowej w Warszawie, prezentowanej (28.09.2006 r) w ramach Dni Kultury Niemieckiej w Muzeum Diecezjalnym w Opolu. Na marginesie należy wspomnieć o zorganizowanej we wrześniu i październiku 2004 r. w Muzeum Diecezjalnym w Opolu wystawie pt. *W kręgu kultury niemieckiej*, na której pokazano grafiki i książki z XIX w. pochodzące ze zbiorów własnych WBP. Na uwagę zasługuje aspekt wielonarodowości, jaki eksponowała wystawa *Żydzi w Polsce – swoi czy obcy*, zorganizowana przez bibliotekę w 1999 r. we współpracy z Centrum Polsko-Niemieckim w Krakowie.

Problem emigracji Polaków na zachód Europy po klęsce Powstania Listopadowego i reakcje Niemców na zatrzymujących się na ich terenie wschodnich sąsiadów były przedmiotem wykładu *Na zamek! Na zamek! Fascynacja Polską i święto na zamku Hambach w 1832 r. / Hinauf, hinauf zum Schloss! Polenbegeisterung und Hambacher Fest 1832*, który wygłosił Christoph Mayr z partnerskiego Centrum

¹⁸ Tadeusz Chrobak, *Öffentliche Bibliothek als Belebungsort der lokalen Gesellschaft: am Beispiel der Erfahrungen der Woiwodschaftsbibliothek Opole*. „Bibliotheksdienst” 2015, Heft 2.

Bibliotek Landu Nadrenia-Palatynat – Biblioteki Palatynatu w Spirze, przebywający w dniach 19-21.10.2015 r. z oficjalną delegacją w województwie opolskim.

Stephan Kaiser dwukrotnie wygłaszał w bibliotece referaty dotyczące współpracy polsko-niemieckiej. Wykład¹⁹ w październiku 2014 r. towarzyszył otwarciu wystawy *Historia Polski i stosunków polsko-niemieckich / Polnische Geschichte und deutsch-polnische Beziehungen*, prezentowanej z inicjatywy Niemieckiego Instytutu Kultury Polskiej w Darmstadt / Deutsches Polen-Institut we współpracy z Goethe-Institut w Krakowie. Zaprezentowany w 2016 r. wykład w ramach obchodów 25-rocznicy podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy odbył się w ramach 13. Dni Kultury Niemieckiej.

Muzeum Kultur Europejskich – Muzea Państwowe w Berlinie / Museum Europäischer Kulturen – Staatliche Museen zu Berlin

W latach 2009-2012 sprowadzono do Opola trzy wystawy z zasobów Muzeum Kultur Europejskich – Muzeów Państwowych w Berlinie. W 2009 r. pokazano ekspozycję *Wiosna jesienią / Frühling im Herbst / Le printemps en automne. Od polskiego listopada do niemieckiego maja. Europa narodów 1830-1832 / Vom polnischen November zum deutschen Mai. Das Europa der Nationen 1830-1832*²⁰ na temat entuzjastycznych reakcji mieszkańców niemieckich miast i wiosek na przejazd pokonanych powstańców polskich udających się na emigrację na zachód Europy oraz ich wpływ na wzmocnienie dążeń liberalno-demokratycznych w samych Niemczech.

W 2010 r. pokazano w Opolu unikatową wystawę wycinanek (Scherenschnitte) *Czarna sztuka na białym papierze - Maria Louise Kaempffe (1892-1963), śląska mistrzyni wycinanek*²¹ / *Schwarze Kunst auf*

¹⁹ *Współpraca polsko-niemiecka na przykładzie Muzeum Górnośląskiego w Ratingen (Hösel)/ Deutsch-polnische Zusammenarbeit am Beispiel vom Oberschlesischen Landesmuseum in Ratingen (Hösel).*

²⁰ Zaproszenie ze szczegółowymi informacjami o pokazanej wystawie znajdują się na stronie: www.ba.wbp.opole.pl/wionsa.pdf

²¹ Zaprezentowane zostały prace wykonane techniką wycinanek, a także fotografie rodzinne i inne eksponaty artystki urodzonej pod Strzelinem na Dolnym Śląsku. Subtelnie wypracowane prace to m.in. ilustracje do utworów Josepha von Eichendorffa, sylwetki portretowe czy rośliny. Znakomitą większość prac zajęła tematyka religijna, jak np. sceny z Nowego

weißem Papier -Maria Louise Kaempffe – eine schlesische Scherenschnittkünstlerin. Natomiast w 2012 r. zaprezentowano wystawę *Sto lat niemieckich kalendarzy adwentowych / Adventskalender aus 100 Jahren*²², na którą przybyła liczna publiczność, w tym 30 grup dzieci i młodzieży z terenu całego Śląska, ale także i liczna publiczność dorosła.²³

Instytut Goethego w Krakowie i Deutsches Polen-Institut

Od wielu lat sprawdzonym partnerem opolskiej biblioteki jest Niemiecki Instytut Kultury Polskiej w Darmstadt. Dzięki kooperacji doszło do realizacji wystawy poświęconej 20-leciu Magazynu polsko-niemieckiego Dialog pt. *Dialog zwierciadłem sąsiedztwa między Polakami i Niemcami / Dialog als Spiegel der Nachbarschaft zwischen Deutschen und Polen*. Podczas jej otwarcia 30 września 2008r. w ramach V Dni Kultury Niemieckiej dr hab. Aleksandra Trzcielińska-Polus, politolog z Uniwersytetu Opolskiego, wygłosiła wykład pt. *Aktualne stosunki polsko-niemieckie*. Przypomnieć warto spotkanie z Jakubem Ekiertem, poetą i tłumaczem literatury niemieckojęzycznej, Laureatem Nagrody im. Karla Dedeciusa za rok 2013, towarzyszące otwarciu wystawy *Nagroda im. Karla Dedeciusa dla tłumaczy polskich i niemieckich* w czytelni WBP dnia 20 lutego 2014 r. Ta prestiżowa nagroda dla tłumaczy przyznawana jest od 2002 r. przez fundację im. Roberta Boscha.

Na uwagę zasługują wystawy prezentowane we współpracy z Goethe-Institut w Krakowie poświęcone pisarzom zarówno już nieżyjącym, np.: *Johann Wolfgang Goethe – ostatni geniusz uniwersalny / das letzte Universalgenie*, jak i przede wszystkim literaturze współczesnej. Na wystawie książek *Der andere Blick /Inne spojrzenie* w 2008 r. pokazano różnorodność kulturową literatury niemieckojęzycznej

Testamentu przedstawiające Boże Narodzenie. Wystawie oryginalnych prac śląskiej artystki towarzyszyły warsztaty wycinankarskie prowadzone przez artystkę ludową Zofię Tomeczek z Jastrzębia Zdrój.

²² Zredagowano katalog wystawy pt. *100 lat kalendarzy adwentowych : wystawa ze zbiorów Muzeum Kultur Europejskich - Państwowe Muzea w Berlinie [katalog wystawy] = Adventskalender aus 100 Jahren : Ausstellung aus dem Museum Europäischer Kulturen - Staatliche Museen zu Berlin [Ausstellungskatalog] / [koncepcja, wybór eksponatów i red. tekstów] Tina Peschel ; [tł. Monika Wójcik-Bednarz] ; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smołki w Opolu.- Opole : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smołki, 2012. ISBN 978-83-88146-72-5.*

²³ Blizsze informacje o ekspozycji opublikowano w artykule *Wystawa kalendarzy adwentowych w WBP Opolu /Monika Wójcik-Bednarz ; W: Bibliotekarz Opolski 1/2013, s. 58-62. Dostępny online: www.bibliotekarzopolski.pl/arch/bo131.pdf*

współtworzonej przez emigrantów lub ich potomków. Y kolei wystawa niemieckiej artystki fotografik Herlinde Koelbl *Zadomowieni w pisaniu – pisarze przy pracy / Im Schreiben zu Haus: Wie Schriftsteller zu Werke gehen* w 2011 r. przedstawiała portrety 13 współczesnych niemieckojęzycznych pisarzy, w tym trzech noblistów: Herty Müller, Elfriede Jelinek i Güntera Grassa, uzupełnione wywiadami z autorami o ich pracy twórczej. Na wystawie z 2012 r. *Literatura z dreszczykiem – niemieckojęzyczna powieść kryminalna / Ein Fall für Literatur– Krimis im deutschsprachigen Raum* opolskiej publiczności przedstawiono książki i portrety szesnastu najbardziej oryginalnych współczesnych autorów powieści kryminalnych z Niemiec i Austrii.

Zorganizowano również wystawy poświęcone literaturze dla dzieci i młodzieży. Dotyczyły twórczości Janoscha (2007), Helme Heinego (2008) i Kirsten Boie (2011), należących do najwybitniejszych współczesnych niemieckich pisarzy powieści dla młodych odbiorców. Największą popularnością dotychczas cieszyła się interaktywna wystawa o młodzieży w Niemczech *jung: de*, którą podczas miesiąca ekspozycji w 2007 r. obejrzało prawie 2000 osób. Jesienią 2016 r. prezentowano wystawę *Na dobry początek - przegląd najnowszych niemieckich książek dla dzieci i młodzieży/ Von Allem Anfang an – deutsche Kinder – und Jugendbücher*, przedstawiającą wybór najnowszej literatury dla dzieci i młodzieży, zarówno autorów, którzy doczekali się polskiego tłumaczenia, jak i autorów nieznanymi jeszcze polskim czytelnikom, a cieszącymi się ogromną popularnością w Niemczech. W 2017 r. pokazano wystawę *Life is Life – Graphic Novel: niemiecka powieść graficzna*²⁴, prezentującą wybór najwybitniejszych niemieckich powieści graficznych/komiksów narracyjnych z ostatnich lat, których twórcami są zarówno znani już artyści, jak i cenieni debiutanci. Wernisaż tej wystawy *Na dobry początek* w 2016 r. poprzedzony został warsztatem z książką „*Pampa blues*” Rolfa Lamperta, natomiast w 2017 r. odbył się warsztat *Heute lesen wir comics*. Obydwa spotkania prowadziła współpracująca z Goethe-Institut Małgorzata Kupis-Wielgus.

We współpracy z Domen Współpracy Polsko-Niemieckiej w Opolu zorganizowano w 2001 roku dwa spotkania autorskie: z Roswithą Schieb, przedstawiająca książkę *Reise nach Schlesien und Galizien* oraz z Tilla Scholtz-Knoblocha *Mniejszość niemiecka na Górnym Śląsku*. Zorganizowano ponadto prezentację książek dotyczących historii Śląska, między innymi *Leksykon mitów, symboli i bohaterów Górnego Śląska XIX-XX wieku* (w 2016 r.)

Współpraca polsko-niemiecka w województwie opolskim jest, obok sąsiadującej Republiki Czeskiej, dynamiczna i widoczna, niezależnie od tego, czy jest uprawomocniona umowami, czy polega na oddolnych, nieoficjalnych inicjatywach. Ponad ćwierć wieku nieograniczonych kontaktów polsko-niemieckich, nastawionych na obiektywne, ale i otwarte na inny punkt widzenia działania WBP pokazały, że wbrew stereotypom, wiele łączy obydwa państwa i narody. Możliwość wzajemnego pokazania dziedzictwa kulturowego wzbogaca w nową wiedzę zarówno organizatorów, jak i odbiorców wydarzeń. Dzieło współpracy wywołało efekt synergii, a dostęp do informacji o zasobach i możliwość wypożyczenia zbiorów jest bezcenną wartością dodaną w działalności instytucji i ich użytkowników.

Współpraca z Austrią, Lichtensteinem i Szwajcarią

Współpraca z krajami niemieckiego obszaru językowego realizowana jest w większości przez działającą jako oddział Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu od 1993 r. Bibliotekę Austriacką – Österreich-Bibliothek²⁵ gromadzącą i udostępniającą zbiory przeznaczone dla różnych grup wiekowych oraz umożliwiającą korzystanie z jej zasobów przez wszystkich użytkowników. Biblioteka Austriacka

²⁴ Wystawa prezentowana była od 16 października do 17 listopada 2017 w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Opolu. Więcej informacji o wystawie znajdują się na stronie Goethe-Institut www.goethe.de/ins/pl/pl/kul/dos/com/dgn.html

²⁵ Założenia i działania sieci Bibliotek Austriackich przedstawione zostały w artykule; Wójcik-Bednarz, Monika, *Transfer kultury i nauki z Austrii w sieci bibliotek zagranicznych za granicą*. W: „Przegląd Biblioteczny” 2013, nr 1, s. 33-41

organizuje także szereg działań o charakterze kulturotwórczym²⁶, do których należą spotkania ze współczesnymi autorami austriackimi i wystawy promujące literaturę i czytelnictwo, wystawy sztuki, koncert muzyki austriackiej, przedstawienia sceniczne, wykłady i warsztaty, organizowane we współpracy i przy wsparciu Austriackiego Forum Kultury w Warszawie. Należy do nich odbywająca się od 2000 r. Wiosna Austriacka²⁷.

Działania o charakterze edukacyjnym, realizowane w ramach spotkań pod nazwą *Biblioteka z Klasą*, skierowane są głównie dla dzieci i młodzieży. Stanowią one połączenie nauki z zabawą poprzez wykłady multimedialne, warsztaty oraz projekcje filmów edukacyjnym. Oferowane prelekcje uzupełniają wiedzę szkolną uczniów o realioznawstwie krajów niemieckojęzycznych, uczą wyszukiwania informacji w katalogu i księgozbiornie.

Księgozbiór Biblioteki Austriackiej liczy obecnie ponad 9 700 egzemplarzy dzieł austriackich, zakupionych z funduszu austriackiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, oraz prawie 20 000 książek niemieckojęzycznych, a ponadto 2 650 dokumentów multimedialnych i audiowizualnych, co łącznie stanowi pokaźną kolekcję liczącą ponad 32 000 egzemplarzy. Użytkownicy mają do dyspozycji szerokie spektrum zbiorów, obejmujące zarówno literaturę z i o Austrii, z Niemiec, Szwajcarii – dzięki corocznej darowiźnie nowości wydawniczych szwajcarskiej fundacji kultury Pro Helvetia oraz darom z bieżącej działalności wydawniczej Księstwa Lichtensteinu. W czytelni udostępniany jest księgozbiór podręczny oraz czasopisma bieżące, takie jak tygodniki informacyjne Profil z Austrii czy Spiegel z Niemiec. W 2015 r.

²⁶ Szczegółowe działania omówione zostały w artykule Moniki Wójcik-Bednarz pt. *Kulturotwórczy wkład Biblioteki Austriackiej - Österreich-Bibliothek Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu w poznawanie i zrozumienie kultury i literatury niemieckojęzycznej*. W: Bibliotekarz Opolski Nr 1/2016, s. 29-35.

²⁷ Program projektu z 2017 r. relacjonuje artykuł: *Wielokulturowa opolska 17. Wiosna Austriacka*. W: Bibliotekarz Opolski nr 3, 2017. Dostępny online; <http://www.bibliotekarzopolski.pl/bo75-1.html>

decyzją Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego biblioteka pozyskała niemieckojęzyczny księgozbiór biblioteki zlikwidowanego Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych, składający się w większości z tekstów literackich znajdujących się na listach lektur akademickich oraz literatury przedmiotowej, a także naukowej z dziedziny językoznawstwa i literaturoznawstwa, przeznaczonej dla germanistów i studentów, jak również dzieł z zakresu metodyki i dydaktyki dla nauczycieli języka niemieckiego. Sesje popularnonaukowe, spotkania z pisarzami, wykłady oraz wernisaże wystaw poświęcone literaturze organizowane są we współpracy z Uniwersytetem Opolskim, z czego szczególną aktywnością wykazuje się Instytut Filologii Germańskiej. Szersze omówienie wymienionych inicjatyw WBP w Opolu powstałych w ramach współpracy polsko-niemieckiej udokumentowane zostało w licznych relacjach zamieszczonych w prasie fachowej, zestawionych w archiwum działalności na stronie internetowej Biblioteki Austriackiej.²⁸

---

²⁸ Aktualne zestawienie artykułów o organizowanych wydarzeniach o tematyce polsko-niemieckiej zamieszone są w archiwum Biblioteki Austriackiej, dostępnym na stronie internetowej biblioteki: www.ba.wbp.opole.pl/archiwum.html

Łukasz Kluza

MiGBP w Prudniku – Mediateka

Coś z niczego, czyli jak podnieść atrakcyjność Naszej Biblioteki

W dzisiejszych czasach bardzo często bibliotekarze stają przed trudnym wyzwaniem: jak pozyskać nowych czytelników. Wydaje się, że pole ich działalności jest w wielu przypadkach ograniczone przez fundusze, jakimi dysponuje Biblioteka, a co za tym idzie wiele z ciekawych i interesujących pomysłów przepada. Nic bardziej mylnego, ponieważ najważniejszą rzeczą w budowaniu potencjału i atrakcyjności Biblioteki w XXI wieku jest przede wszystkim innowacyjność bibliotekarza. Kiedy ma już w swojej głowie niebanalny i nowatorski pomysł, to naprawdę nic nie stoi na przeszkodzie, aby wprowadził go w życie. Wystarczy odrobina chęci i cierpliwości.

Odkąd w Bibliotece Publicznej w Prudniku funkcjonuje Dział Multimedialny, głównym zadaniem, jakie postawili sobie jego pracownicy, było zainteresowanie mieszkańców zupełnie nową formą książki, jaką jest audiobook. Początkowo spotykało się to ze sceptycyzmem tłumaczonym przyzwyczajeniem do tradycyjnej, papierowej książki. Wielu z odwiedzających Naszą Bibliotekę nie zdawało sobie sprawy z tego, że posiadamy agendę, która gromadzi i udostępnia audiobooki i filmy DVD, w której można bezpłatnie skorzystać z Internetu. Bibliotekarze postanowili to zmienić i rozpoczęli szeroko zakrojoną akcję promocyjną. Zaczęli od utworzenia profilu Biblioteki w mediach społecznościowych, które mają zdecydowanie większy zasięg niż tradycyjne, papierowe ulotki. Szczególny nacisk na potencjalnych czytelników Działu Multimedialnego został położony na dwie grupy wiekowe – młodzież, która mogłaby skorzystać z lektur w formie książki mówionej oraz osoby starsze, którym z racji wieku z pewnością odsłuchanie książki sprawi większą łatwość niż jej przeczytanie. Stopniowo grupa aktywnych wypożyczających audiobooki zaczęła rosnąć, co z kolei stało się kolejnym katalizatorem do uatrakcyjnienia standardowej bibliotecznej oferty. Niespotykanym dotąd w Prudniku i okolicach był

pomysł na utworzenie miejsca dla koneserów muzyki, od fanów utworów klasycznych po słuchaczy popu czy rocka. Mobilizacja wśród bibliotekarzy znów wygrała, ponieważ dzięki staraniom i namowom mieszkańców Prudnika w 2017 roku mogliśmy zrealizować projekt w ramach Budżetu Obywatelskiego, dzięki któremu zostaliśmy wyposażeni w jedną z najnowocześniejszych stacji odsłuchowych. Wtedy też stanęliśmy przed kolejnym wyzwaniem. Skromne fundusze nie pozwalały na zakupy płyt muzycznych, a **Muzoteka** – jak ją nazwaliśmy – musiała zacząć funkcjonować i przyciągać coraz to więcej czytelników. Pomysł na uzupełnienie Muzoteki był prosty i nie wymagał żadnych nakładów finansowych – do najbardziej znanych i popularnych rozgłośni radiowych wysłaliśmy prośby o wsparcie rzeczowe i przesłanie dowolnej ilości płyt. Początkowo na nasze pisma nie otrzymywaliśmy żadnych odpowiedzi, lecz po czasie zaczęły spływać do Biblioteki pierwsze paczki z muzycznymi darami. Warto zaznaczyć, że wśród rozgłośni, które wysłały nam przesyłki, były m.in. Radio RMF FM oraz Polskie Radio S.A. Kilka składanek z autografem przesłali nam również: Redaktor Marek Niedźwiecki, słynny prowadzący Listy Przebojów Programu Trzeciego Polskiego Radia, Zespół Pectus, Zespół Perfect i Zespół Wilki. Po niespełna dwóch miesiącach od pomysłu powstania **Muzoteki**, w naszych zasobach znalazło się blisko 50 płyt, które spotykają się teraz z coraz większym zainteresowaniem i z pewnością przyniosły Mediatece większą liczbę czytelników. Sądząc po aktywności mieszkańców Prudnika, reagujących na kolejne posty zamieszczane na profilu Biblioteki na Facebooku, pomysł Muzoteki był strzałem w dziesiątkę.

Bibliotekarze Mediateki zwrócili także uwagę na niesłusznie odchodzące do lamusa tradycyjne gry planszowe. Z roku na rok, kiedy dostępność tzw. gier on-line staje się coraz bardziej powszechna, zdecydowaliśmy, że warto przypomnieć mieszkańcom naszego miasta o prawdziwej frajdzie i przyjemności wynikającej z rodzinnego spędzania czasu przy grach planszowych. Znowu stanęliśmy jednak przed prozaicznym problemem – braku środków finansowych. Wtedy wpadliśmy na pomysł, aby poprosić największych producentów i dystrybutorów zabawek i gier dla dzieci o wsparcie naszej inicjatywy. Bardzo pozytywnie odebraliśmy ich reakcję, kiedy kolejni pracownicy firm kurierskich przyjeżdżali do Biblioteki z coraz to większymi przesyłkami. W taki sposób Mediateka do swojej oferty mogła dodać wypożyczalnię gier, która ku naszemu szczeremu zdziwieniu, zyskała dużą popularność i jest chętnie odwiedzana przez całe rodziny. Z ich opinii wynika, że bardzo dużym ułatwieniem jest możliwość wypożyczenia gier planszowych, a nie ich zakup, ponieważ ceny rynkowe tego typu atrakcji są wysokie i nie każdego na nie stać.

Wracając do popularyzacji audiobooków, która stała się naszym priorytetem i głównym zadaniem co

prawda widzimy znaczny wzrost osób zainteresowanych książkami mówionymi, lecz ciągle staramy się docierać do mieszkańców z informacjami o ich dostępności w naszej Bibliotece. Zauważyliśmy, że jednym z działań marketingowych wydawców i producentów książek audio jest zatrudnianie znanych i popularnych aktorów, osób znanych z ekranów telewizorów oraz pierwszych stron gazet, co z pewnością przyciąga potencjalnych nabywców. Pomysł na kolejną promocję Mediateki zrodził się niemal samoistnie. Postanowiliśmy namówić słynne medialne postacie, aby podarowały Bibliotece swoje fotografie z autografami oraz dedykacjami dla czytelników, które zostaną umieszczone w specjalnie stworzonej **Galerii Głosów Mediateki Biblioteki Publicznej w Prudniku**. Zdobycie adresów e-mail znanych i lubianych aktorów czasami nie było łatwe, ale kiedy wiedzieliśmy, w którym teatrze pracują lub dla której stacji telewizyjnej nagrywają serial, tam właśnie wysyłaliśmy nasze prośby o zdjęcie z podpisem. Do tej pory otrzymaliśmy autografy m.in Cezarego Żaka czy Krystyny Czubówny. Od agentów i producentów telewizyjnych dostaliśmy informację o tym, że w najbliższym czasie dotrą do naszej Biblioteki podpisy Macieja Stuhra, Mariusza Bonaszewskiego oraz Jerzego Treli. Należy przyznać, że po raz kolejny zostaliśmy bardzo pozytywnie zaskoczeni, że tak niewiele potrzeba do tego, aby bez środków finansowych zrealizować ciekawe i atrakcyjne inicjatywy przyciągające chętnych do odwiedzenia i skorzystania ze zbiorów Biblioteki.

Przed nami kolejne pomysły, które mamy nadzieję realizować. Głównym z nich jest aktywne wpisanie się w obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. W tym celu rozpoczęliśmy kampanię informującą o szeregu lekcji i wykładów dotyczących historii naszego kraju. Dla prudnickich szkół przygotowaliśmy specjalną ofertę zajęć, które mają pokazać odzyskiwanie przez Polskę niepodległości oraz jej dzieje na przestrzeni ostatnich stu lat z całkiem innej, nieznannej z podręczników do nauki historii, perspektywy. 19 października 2018 roku Mediateka organizuje Prudnicki Quiz Historyczny dla uczniów prudnickich szkół średnich. Należy zaznaczyć, że po raz kolejny wydawcy i instytucje okazali się być bardzo przychylnymi. Nagrody dla uczestników quizu otrzymaliśmy m.in z Wydawnictwa Znak, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, Wydawnictwa Jaguar, Biura Programu Niepodległa.pl, Kancelarii Sejmu RP oraz Muzeum Historii Polski. Mamy nadzieję, że Prudnicki Quiz Historyczny stanie się imprezą cykliczną organizowaną co roku.

Naszym najnowszym pomysłem, którego realizację dopiero rozpoczynamy jest konkurs literacki „Kryminalna Biblioteka”. W związku z coraz większą popularnością, jaką cieszą się kryminały, postanowiliśmy zorganizować konkurs, w którym należy napisać krótkie, maksymalnie pięciostronicowe opowiadanie kryminalne, w którego tle znajduje się Biblioteka Publiczna w Prudniku. Jesteśmy bardzo ciekawi, jaką wyobraźnią wykażą się autorzy, dla których z pewnością zapewnimy ciekawe i interesujące nagrody.

Zapraszamy do odwiedzania strony bibliotekaprudnik.pl oraz Naszego profilu na Facebooku.

Zdjęcia z archiwum MiGBP w Prudniku

Bożena Ratajczak-Olszewska
Sekcja Nauki i Wydawnictw
PMWSZ w Opolu

Pięć lat międzynarodowych konferencji *Medical Science Pulse*.

22-23 maja 2018 roku odbyła się w PMWSZ w Opolu V Międzynarodowa Konferencja *Medical Science Pulse* pod tytułem Interdyscyplinarność w nauce i badaniach naukowych. Ponad 100 osób uczestniczyło nie tylko w dniach wykładowych, ale i w sesji plakatowej prezentującej wyniki badań naukowych, debacie naukowej, dyskusjach branżowych i licznych specjalistycznych warsztatach.

Konferencja promowała zagadnienia związane z szeroko pojętą problematyką interdyscyplinarności w nauce i badaniach naukowych. Nacisk położono na różne rodzaje współpracy naukowej badaczy oraz wykorzystywanie metod badawczych różnych dyscyplin w celu uzyskania nowej wiedzy i budowania nowych interdyscyplinarnych czy nawet multidyscyplinarnych pól badawczych. Interdyscyplinarność nabiera obecnie szczególnego znaczenia, nie tylko w przypadku nauk medycznych czy nauk o zdrowiu. Przejawia się wielokierunkowym podejmowaniem założeń badawczych i stosowanych metodologii, łączącym dziedziny nauk ścisłych i humanistycznych oraz nauk technicznych i społecznych. Takie przykłady pokazali właśnie prelegenci z USA, Grecji, Czech, Słowacji, Węgier, Bułgarii, Białorusi i oczywiście z Polski. Materiały związane z konferencją dostępne są w zeszycie pierwszym kwartalnika MSP oraz na stronie: [e-event24.pl/5th MSP Conference](http://e-event24.pl/5th_MSP_Conference)

Uroczyste otwarcie Konferencji: od lewej prof. Donata Kurpas, red. naczelna MSP, dr Andrzej Szpakow (Białoruś), z-ca red. naczelnego MSP, Bożena Ratajczak, z-ca red. nacz. MSP, prof. Bożena Mroczek, Komitet Naukowy MSP, dr Piotr Gurowiec, prorektor PMWSZ w Opolu.

Chciałabym zwrócić uwagę na dwa wystąpienia: profesor Jadwigi Giebultowicz z Oregon State University w USA dotyczące wartości badań interdyscyplinarnych: wnioski oparte na przypadku Nagrody Nobla w chronobiologii. Profesor Giebultowicz współpracuje bowiem z zespołem laureata nagrody Nobla z 2017 roku w dziedzinie fizjologii i medycyny prof. Jeffreyem C. Hallem. To niezwykła nobilitacja gościć tak znamienitą wykładowczynię w naszej uczelni. Jednym z priorytetów konferencji jest bowiem stwarzanie przyjaznych warunków do nawiązywania relacji mistrz-uczeń. Wybitnym naukowcem, który zaszczyca nas swoją obecnością już od pięciu lat, jest także prof. Christos Lionis z Uniwersytetu Kreteńskiego w Grecji, nie tylko badacz, ale i zasłużony lekarz i nauczyciel akademicki. W ciągu 5. lat mieliśmy okazję spotkać się z ponad 50 uczonymi, a w konferencjach wzięło udział aż 650 uczestników biernych. Archiwalne materiały konferencyjne dostępne są na stronie wsm.opole.pl/1371/5661/sekcja-nauki-i-wydawnictw.html w zakładce: Konferencje międzynarodowe MSP.

Tradycją naszych konferencji jest wystąpienie prelegenta, który reprezentuje bibliotekarzy, a więc szczególnie interdyscyplinarnych profesjonalistów. Po raz kolejny był to dr Henryk Hollender, dyrektor biblioteki Uczelni Łazarskiego w Warszawie, który w swoim wystąpieniu w niezwykle interesujący sposób skupił się na zagadnieniu przyszłości sieci współpracy naukowej w Polsce.

Wszystkie konferencje, wcześniej znane jako konferencje Pulsu Uczelni, od 2017 roku Medical Science Pulse, mają na celu promowanie rozwoju naukowego szczególnie młodych pracowników nauki i studentów, a także stworzenie forum dyskusji naukowych oraz prezentacji badań i osiągnięć naukowców w środowisku międzynarodowym i krajowym. Ważnymi celem konferencji jest upowszechnianie nauki, ze szczególnym uwzględnieniem nauk medycznych, i wskazywanie na różne grupy zawodowe profesjonalnie związane z rejestracją nauki i promowaniem nauki w otoczeniu społecznym i gospodarczym. Nikt nie ma wątpliwości, że bibliotekarze należą do tej grupy. W roku 2014, 2015 i 2016 podczas konferencji odbywały się specjalne sesje przeznaczone tylko dla bibliotekarzy, cieszyły się dużym zainteresowaniem bibliotekarzy różnych typów bibliotek Opola, koncentrowały się głównie na wymianie poglądów i doświadczeń zawodowych na temat zagadnień związanych z mechanizmami i procesami zarządzania informacją oraz dostępu do informacji w wymiarze indywidualnym i społecznym czy zarządzaniu danymi bibliograficznymi w kontekście sprawozdawczości jednostek naukowych.

Dzień Bibliotekarza – II Międzynarodowa Konferencja Pulsu Uczelni 2015

Konferencje organizowane są przede wszystkim przez zespół redakcji kwartalnika naukowego *Medical Science Pulse* (Puls Uczelni), pod patronatem JM Rektora PMWSZ w Opolu, w tym roku otrzymaliśmy dodatkowe dofinansowanie ze środków z dotacji z budżetu Województwa Opolskiego w ramach małych grantów dla uczelni.

Dla przypomnienia – Puls Uczelni funkcjonował w PMWSZ w Opolu od 2007 jako typowa akademicka gazeta informacyjna aż do roku 2011, kiedy to dwie członkinie senackiej komisji wydawniczej odpowiedzialnej za produkcję wydawniczą uczelni, naukowiec, lekarz i doświadczony redaktor innego kwartalnika naukowego oraz bibliotekarz, „wymyśliły” wykorzystanie tytułu do prowadzenia czasopisma naukowego o profilu medycznym. Co ciekawe, jest to prawdopodobnie jedyny przypadek w Polsce przekształcenia uczelnianej gazety informacyjnej w czasopismo naukowe. Od 2012 roku Puls Uczelni przeszedł pomyślnie kilka ewaluacji, w tym Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, uzyskując w 2015 roku 6 punktów na liście B czasopism naukowych w Polsce. W 2017 roku zmieniono tytuł na bardziej rozpoznawalny w środowisku naukowym międzynarodowym: *Medical Science Pulse*.

Jako recenzowane czasopismo naukowe, adresowane do studentów, absolwentów oraz pracowników wyższych szkół medycznych, kwartalnik popularyzuje i publikuje badania głównie w zakresie nauk biomedycznych. Redakcja przyjmuje obecnie do druku prace wyłącznie w języku angielskim. Publikowane są one w następujących działach kwartalnika: Prace oryginalne, Prace pogładowe, Opisy przypadków. Priorytet w druku mają prace oryginalne oraz prace z ośrodków zagranicznych.

Na łamach czasopisma ukazało się dotychczas blisko 180 artykułów naukowych autorów z ponad 100 szkół wyższych, innych ośrodków naukowych i placówek ochrony zdrowia nie tylko polskich, ale również zagranicznych, m.in. z Białorusi, Ukrainy, Irlandii, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Słowacji, Czech, Węgier, Bułgarii, Grecji, Indii i USA. Wśród członków Rady Naukowej większość pochodzi z ośrodków zagranicznych, w tym z Belgii, Białorusi, Grecji, Hiszpanii, Litwy, Niemiec, Norwegii, Portugalii, Wielkiej Brytanii, Rosji, Szwecji, USA, Japonii czy Chin. Recenzenci manuskryptów w kwartalniku reprezentują prawie 20 krajów, nawet tak odległych jak Australia. Czasopismo wśród redaktorów językowych posiada m.in. native speaker z USA oraz redaktora statystycznego z wykształceniem kierunkowym.

MEDICAL SCIENCE **PULSE**

Opole Medical School

Wszystkie artykuły publikowane są bezpłatnie na stronie internetowej czasopisma na licencjach Creative Commons, co zgodne jest z aktualnie promowanym dostępem Open Access do dokumentów zawierających wyniki badań naukowych.

Kwartalnik rejestrowany jest w wielu renomowanych bazach indeksacyjnych i bibliograficznych. Profesjonalna wersja elektroniczna czasopisma dostępna jest na stronie: medicalsciencepulse.com.

Należy podkreślić, że Medical Science Pulse jest jedynym czasopismem naukowym w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej w akademickim regionie Opola i województwa opolskiego, redakcja współpracuje w zakresie pozyskiwania artykułów badawczych do publikacji ze wszystkimi uczelniami wyższymi w regionie.

Jest nam niezmiernie miło poinformować, że kwartalnik Medical Science Pulse jest także dostępny dla szerokiej publiczności poprzez Opolską Bibliotekę Cyfrową.

Już dziś zapowiadamy VI Międzynarodową Konferencję Medical Science Pulse, która odbędzie się 23-24 maja 2019 roku, tradycyjnie w Państwowej Medycznej Wyższej Szkole Zawodowej. Od tematyki publikowania naukowego, poprzez granty i projekty naukowe, zagadnienia interdyscyplinarności w nauce i zespołach badawczych przeszliśmy do hasła przewodniego *Integracja nauki i opieki zdrowotnej: innowacje i komercjalizacja*. Jak zwykle konferencja skierowana będzie do szerokiego grona odbiorców: studentów, naukowców, bibliotekarzy, wydawców czasopism naukowych, przedstawicieli biznesu i wszystkich zainteresowanych różnymi aspektami działań naukowych i upowszechniania nauki.

Niezwykle wysoki poziom merytoryczny, goście z Europy, USA i Chin, panele szkoleniowe, dyskusje i debaty oraz atrakcyjna cena – te cechy wyróżniają naszą Konferencję w skali krajowych propozycji. Uczestnicy otrzymają certyfikaty wraz z punktami edukacyjnymi.

Zapraszamy do Opola do wzięcia aktywnego udziału w naszym cyklicznym projekcie naukowym!

Opolskie Biblioteki Publiczne XXI wieku

Halina Szklanny

OBP w Oleśnie

Oleska Biblioteka Publiczna po kapitalnym remoncie

W piątek 21 września – po kapitalnym remoncie – do użytku oddany został budynek Oleskiej Biblioteki Publicznej.

Oleska Biblioteka Publiczna działa nieprzerwanie od 1945 roku (poprzednio jako: Powiatowa Biblioteka Publiczna, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna). Biblioteka użytkuje odrębny budynek. W 1968 roku rozpoczęto budowę obecnej siedziby biblioteki. Duży funkcjonalny budynek oddano do użytku w maju 1971 roku. Mieści się w nim Wypożyczalnia Główna i Filia dla Dzieci. Od 2016 roku biblioteka jest właścicielem użytkowanej nieruchomości.

Fot. z archiwum OBP w Oleśnie

Biblioteka Publiczna w ogólnopolskim Rankingu Bibliotek w 2017 roku znalazła się na 2 miejscu w województwie opolskim. Aby to było możliwe, biblioteka musiała stale zmieniać się i rozwijać. W latach 90. technologia informacyjna wkroczyła do bibliotek. Oleska biblioteka nie chcąc pozostać w tyle, w 1997 roku rozpoczęła pracę z wykorzystaniem systemu bibliotecznego, dzisiaj jest to już zespół modułów umożliwiający całościowy proces zarządzania biblioteką. Strona internetowa OBP jest w sieci od 2000 roku i też była jedną z pierwszych w województwie.

Głównym zadaniem biblioteki jest gromadzenie i udostępnianie zbiorów. Działalność Oleskiej biblioteki jest daleko szersza. Udostępnia nie tylko książki, ale także inne media, proponuje dostęp do tradycyjnych źródeł informacji, ale i nowoczesnych technologii informatycznych. W OBP mają miejsce spotkania autorskie i „Spotkania z żywym słowem”. Działa Dyskusyjny Klub Książki, usługa „Książka na telefon” i wypożyczalnia międzybiblioteczna. Biblioteka bierze udział w ogólnopolskich akcjach – Tydzień Bibliotek, Narodowe Czytanie, Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom. Organizuje rajdy rowerowe, Noc

w bibliotece, konkursy i happeningi. Prowadzi działalność wydawniczą, stale współpracuje z oleskimi szkołami, organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnością.

Jak już wcześniej było powiedziane, biblioteka musi stale zmieniać się i rozwijać, ale nie tylko w sferze realizowanych usług. Dlatego w styczniu 2016 roku czytelników, użytkowników oraz mieszkańców miasta i gminy Olesno pytaliśmy o to, jakie są ich oczekiwania wobec nowoczesnej biblioteki.

Po przeprowadzonych konsultacjach społecznych zdecydowaliśmy dokonać gruntownej modernizacji budynku biblioteki. Było to możliwe dzięki Narodowemu Programowi Rozwoju Czytelnictwa. Priorytet 2 - Infrastruktura Bibliotek. Idea aplikowania do programu otrzymała formalną zgodę burmistrza Olesna i Rady Miejskiej w Oleśnie. Wniosek OBP rozpatrzono pozytywnie i w lipcu 2017 roku rozpoczął się remont, który trwał rok. Budynek biblioteki zmienił się z zewnątrz i wewnątrz. Został docieplony i ma nową elewację. Wymienione zostały wszystkie podłogi, nowa jest stolarka i grzejniki, sale zostały pomalowane, zamontowaliśmy też nowe żaluzje. Wymieniona została instalacja elektryczna i oświetlenie.

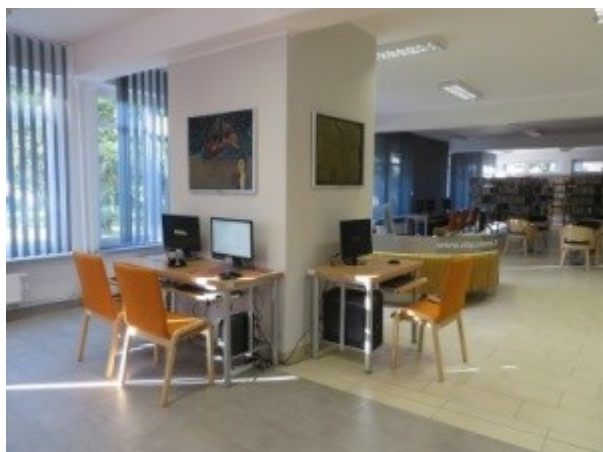

Fot. z archiwum OBP w Oleśnie

Wymieniono też część regałów na książki oraz czasopisma. Nowe są fotele, krzesła, stoły, biurka i komputery dla użytkowników i bibliotekarzy. Nowy jest też system informacji wizualnej, czytelnik otrzymał jasne wytyczne, gdzie co w bibliotece się znajduje.

Zorganizowane zostało stanowisko komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku i zakupiony schodółaz gąsienicowy. Powstała ACADEMICA, czyli cyfrowa wypożyczalnia publikacji naukowych ze zbiorów Biblioteki Narodowej, oraz zamontowany został elektroniczny licznik odwiedzin. Użytkownicy mogą też korzystać ze strefy ciszy. Powstała sala spotkań i oświatowa z nowym wyposażeniem oraz pomieszczenie dla personelu.

Fot. z archiwum OBP w Oleśnie

Cała inwestycja kosztowała prawie 900 tysięcy, z czego 660 tysięcy pokryła dotacja MKiDN, a 220 tys. to środki własne gminy.

Relacje

Hanna Jamry, Małgorzata Pindera, Monika Wójcik-Bednarz
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

Relacja z wizyty bibliotekarzy z WBP w Landesbibliothekszentrum w Koblencji

W dniach 18-21.09.2018 delegacja bibliotekarzy z WBP w składzie: Hanna Jamry, Monika Wójcik-Bednarz, Małgorzata Pindera i Tadeusz Zarwański przebywała z wizytą Landesbibliothekszentrum w Koblencji.

Głównym celem wyjazdu było trójstronne sympozjum bibliotek: Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz w Koblencji (LBZ), Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu i Środkowoczeskiej Biblioteki Naukowej w Kladnie. Spotkanie dotyczyło digitalizacji zbiorów w bibliotekach regionalnych, portali i serwisów bibliotecznych oraz egzemplarza obowiązkowego zbiorów cyfrowych i archiwizowania stron internetowych. W czasie sympozjum łączono się poprzez Skype z przedstawicielem Ministerstwa Nauki, Edukacji i Kultury Nadrenii Palatynatu dr. Kai-Michaelem Sprengerem, który omówił cyfryzację Nadrenii-Palatynatu, przedstawił portale informacyjne o kulturze regionu. Głównym zadaniem ministerstwa jest stworzenie „wirtualnego domu o historii regionu”. Z kolei Christoph Mayr (LBZ) zaprezentował ofertę wypożyczalni online na urządzenia mobilne. Utworzone konsorcjum LBZ (4 co do wielkości w Niemczech) zrzesza 76 bibliotek, a sukcesem jest zaproszenie do udziału bibliotek w miejscowościach poniżej 5000 mieszkańców. W 2018 roku e-wypożyczenia przekroczą milion. Veronika Ježková z Kladna omówiła działalność pracowni digitalizacji zbiorów, która funkcjonuje Środkowoczeskiej Biblioteki Naukowej od kilku lat. Nasza koleżanka Małgorzata Pindera (WBP) zaprezentowała funkcjonujące portale i serwisy biblioteczne w środowisku cyfrowym w Polsce na przykładzie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu. Cyfrowemu egzemplarzowi obowiązkowemu i archiwizacji stron internetowych dotyczących regionu poświęcony był ostatni referat Larsa Jendrala (LBZ).

Gospodarze przygotowali dla bibliotekarzy z Polski i Czech atrakcyjny program pobytu. Zwiedziliśmy jedno z najnowocześniejszych bibliotek publicznych w Niemczech w Ludwigshafen oraz Ingelheim.

Biblioteka Miejska w Ludwigshafen (ok. 160 000 mieszkańców) otwarta została w tym roku po kapitalnym remoncie. Podzielono ją na strefy: pomysłów, gier, wiedzy, ciszy, odpoczynku. Strefa pomysłów oferuje szeroki program kursów i warsztatów, wyposażona jest w urządzenia i akcesoria do robotyki, materiały rzemieślnicze (m.in. krawieckie, fotograficzne, plastyczne), a także laptopy, tablety, drukarkę 3D.

W strefie gier dzieci i młodzież grają w grupach w wybrane przez bibliotekę odpowiednie do wieku i zachęcające do kreatywnego myślenia gry komputerowe, sprawdzają swoje możliwości biorąc udział w turniejach. Sala wyposażona jest w konsolę PlayStation, a zamontowane kamery umożliwiają oglądanie trójwymiarowego świata.

W strefie wiedzy z wolnym dostępem zbiorów są również miejsca wydzielone do cichej pracy czytelników indywidualnych i grupowych. Można tu wypożyczyć samodzielnie netbook.

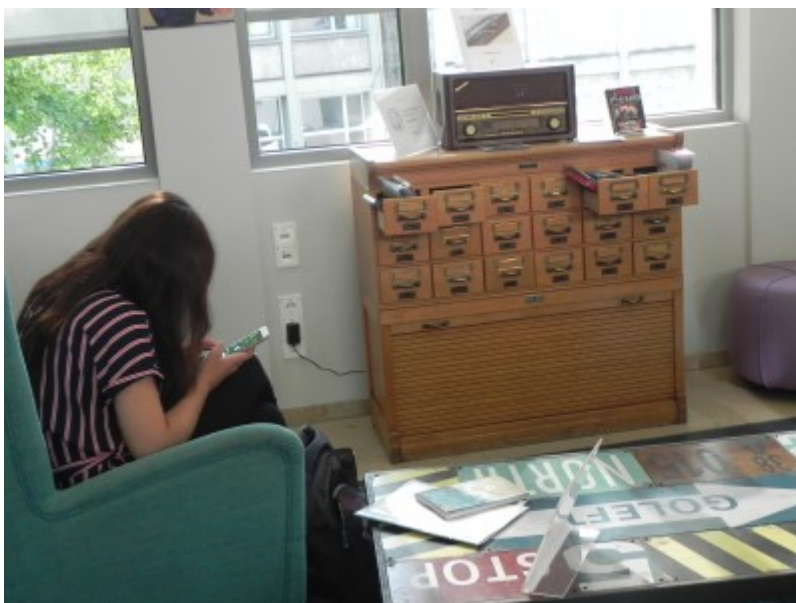

Obok, w fonotece, dla wielbicieli wygody i czerpania pełni przyjemności ze słuchania muzyki obrotowe fotele kompatybilne z Bluetooth (dla lepszego odsłuchu).

Ciekawym miejscem, z którego korzysta wyłącznie młodzież, jest strefa retro. Meble stylizowane na lata 50. (te biblioteczne, wykonane również przez bibliotekarzy), kanapa przerobiona z legendarnej marki Cadillaca pozwalają młodym ludziom poczuć magię minionych lat.

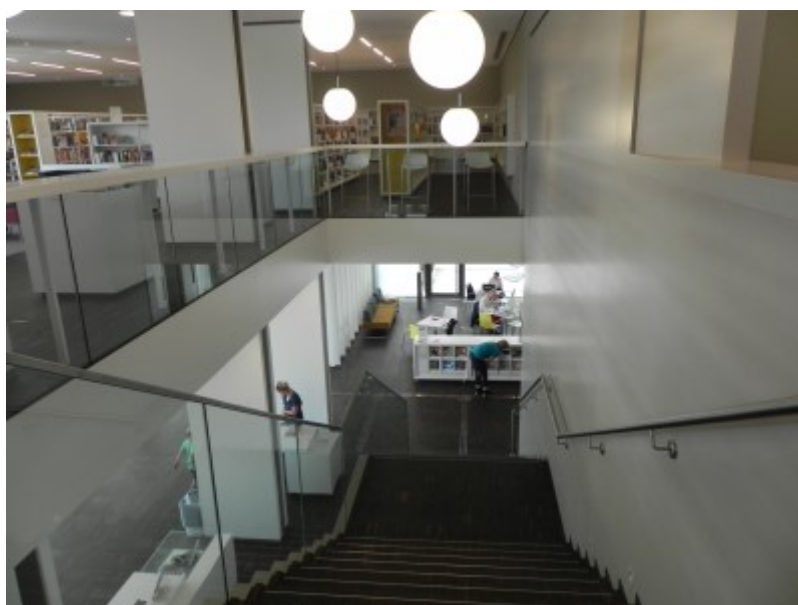

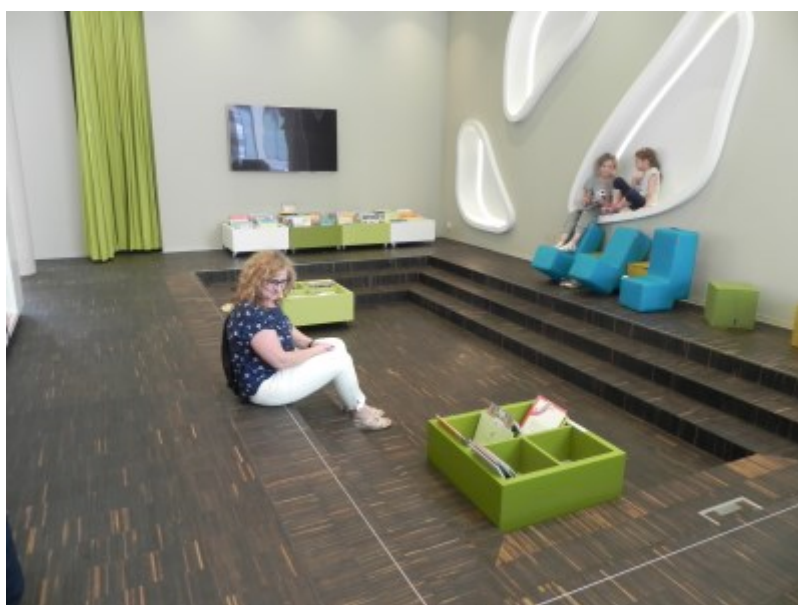
Jak zapewniała nas szefowa biblioteki, liczba czytelników od dnia otwarcia placówki po remoncie podwoiła się – 15 000 aktywnych czytelników, 550 000 wypożyczeń – to statystyka od początku roku do września. Biblioteka jest również miejscem otwartym i przyjaznym dla licznie odwiedzających ją imigrantów. Na uwagę zasługuje również fakt, że w bibliotece można samodzielnie wypożyczyć i zwrócić książkę, korzystając z samoobsługowych stanowisk. Zwrot książek możliwy jest o każdej porze dnia (również po zamknięciu biblioteki) dzięki zewnętrznym terminalom. Kupując kartę Mertopol (20 Euro), czytelnik może korzystać ze wszystkich bibliotek regionalnych, może wypożyczyć łącznie aż 50 materiałów (książki, e-booki, multimedia) na 4 tygodnie (z możliwością dwukrotnej prolongaty).

Budynek Biblioteki Miejskiej w Ingelheim (ok. 25 000 mieszkańców) charakteryzuje się jasną kolorystyką oraz przestrzenną architekturą, tworzy spójną całość doskonale komponującą się z zielonym otoczeniem. Ściany biblioteki, pokryte żywymi ogrodami, prezentują się pięknie.

Bibliotekę otwarto po remoncie w 2017 roku. Ze względu na bliskie sąsiedztwo szkoły jest przede wszystkim miejscem spotkań dzieci i młodzieży. Biblioteka postawiła na edukację i wypoczynek. Oprócz lekcji bibliotecznych, zwiedzania z przewodnikiem, organizowane są przedstawienia teatralne, sesje gier planszowych, wypożyczane są Toniboxy, małe, kolorowe pudełka kryjące we wnętrzu sprzęt multimedialny, a figurki przedstawiające postaci z bajki czytają treść audiobooka.

W internetowych katalogach bibliotecznych wyodrębniono stronę „Top 20”, czyli listę najchętniej wypożyczanych zbiorów (z podziałem na kategorie np. literatura piękna, audiobooki dla dzieci, dla dorosłych itp.) z poprzedniego roku z informacją, czy dana pozycja jest dostępna i z linkiem do rezerwacji. Na zewnątrz biblioteki znajdują się terminale do przyjmowania zwrotów o każdej porze dnia.

Dodatkową atrakcją w czasie pobytu w Nadrenii-Platynacie był przejazd kolejką linową nad Renem do twierdzy Ehrenbreitstein. Każdego dnia towarzyszyła nam piękna pogoda, a wieczorem w iście letniej temperaturze serwowano lokalne smakołyki w nadbrzeżnych restauracjach.

Na spotkaniu podsumowującym nasz pobyt w gościnnej Koblencji przedstawiono obszary przyszłej współpracy, m.in. gospodarze przedłożyli tematy wystaw, a także zaproponowali tygodniową wymianę stażową dla pracownika mówiącego w języku niemieckim lub angielskim. Hanna Jamry zgłosiła propozycję tytułu kolejnego sympozjum trójstronnego bibliotek – Koblencja-Kladno-Opole: „Formy promocji biblioteki i aktywizacji czytelników”, który dotyczyłby wielu aspektów wzmożenia aktywności czytelniczej m.in.: niekonwencjonalnych metod wspierania czytelnictwa, czytelnika niepełnosprawnego w bibliotece, użytkownika zagranicznego w bibliotece, roli mediów społecznościowych w bibliotece. Wyjazd był dla nas cennym i inspirującym doświadczeniem zawodowym. Mamy nadzieję, że nasza współpraca w dalszym ciągu będzie przebiegać równie owocnie.

Hanna Jamry
Dział Informacji, Bibliografii i Promocji
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu

„Kobiety, które chcą więcej”

W 100-lecie wprowadzenia praw kobiet Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu zaproponowała czytelnikom cykl imprez pod wspólnym hasłem „Kobiety, które chcą więcej”. Poprzez spotkania, warsztaty, wystawy, koncerty, lekcje biblioteczne starano się Opolankom pokazać aktywność kobiet na różnych polach działalności literackiej, artystycznej, popularyzującej naukę oraz zainspirować do rozwijania własnej twórczości i pasji.

Dotychczas w ramach zadania mieliśmy okazję spotkać się w maju z bohaterkami 9. Forum Opolskich Środowisk Literackich, reprezentującymi różne dziedziny życia – literaturę, naukę, dziennikarstwo, teatr i muzykę. Gośćmi biblioteki były: poetka Elżbieta Lisak-Duda, historyk prof. Anna Pobóg-Lenartowicz, dziennikarka radiowa Danuta Starzec, aktorka Teatru im. J. Kochanowskiego Arleta Los-Pławszewska i Basia Beuth, artystka tworząca piosenki poetyckie. Panie rozmawiały o swojej twórczości, kulisach pracy, o poruszających tematach, które miały wpływ na ich twórczość, o tym, czym jest dla nich Słowo, pisane i mówione, dzieliły się anegdotami.

Również w maju Jolanta Szostak, artystka należąca do Związku Polskich Artystów Plastyków „Polska Sztuka Użytkowa”, zaprezentowała w Galerii WuBePe wystawę malarstwa i rysunku „Szare myśli o kolorze”. W czasie wernisażu artystka podkreślała: „Malowanie i rysowanie to moja pasja. Szczególnie pociąga mnie rysowanie ludzi, aby wychwytać, mimikę, wyraz twarzy, emocje, młodość, ale i dojrzałość...”.

Wakacyjną przerwę nasze czytelniczki wykorzystały na edukację i wzięły udział w warsztatach genealogicznych „Podróż w krainę przodków” prowadzonych przez Agnieszkę Misiurską ze stowarzyszenia Opolscy Genealodzy. Na zajęciach uczono się, jak rozpocząć poszukiwania swoich przodków, jak skonstruować drzewo genealogiczne, poznano metodologię prowadzenia badań oraz podstawowe bazy danych dostępne w Internecie, pogłębiano wiedzę na temat pochodzenia rodzin oraz słownictwa zawartego w księgach metrykalnych.

13 września zaproponowano Opolanom zespół imprez pod wspólnym tytułem „Świat oczami kobiet”. Przed południem warsztaty „Kobiety na trzech kontynentach” prowadził Piotr Kowalczyk, geograf, podróżnik, fotograf, organizator wypraw do Azji południowo-wschodniej i Afryki, autor serwisu Globtroterzy.net. Nie unikał on tematów trudnych i w czasie zajęć starał się pokazać, że świat nie można oceniać jednoznacznie, zwrócił uwagę na medialne stereotypy, konfrontował je z lokalną rzeczywistością. „Kobiety na trzech kontynentach” to historie z życia kobiet spotkanych podczas podróży

w odległe i odmienne kulturowo miejsca na świecie. Uczestnicy warsztatów byli więc z wizytą w Pakistanie, gdzie poznali obrosłą mitami islamską rzeczywistość z pierwszej ręki. Odwiedzili saharyjskie miasteczko w Mauretanii, państwo tranzytowe w drodze do Czarnej Afryki, gdzie jednak warto się zatrzymać, bo znaleźć można tam wiele niespodzianek. W Kambodży odwiedzili rodzinę która zajmuje się łapaniem i sprzedażą ptaszników z pobliskiej dżungli.

Po południu zaprosiliśmy na spotkanie „Świat nie jest taki zły” z Haliną Kunicką, które poprowadziła Sylwia Gawłowska z Muzeum Polskiej Piosenki. W 2015 roku pod tym tytułem ukazała się biografia damy polskiej piosenki, będąca wywiadem, jakiego udzieliła i który spisała razem z Kamilą Drecką. Halina Kunicka to muzyczna legenda. Jej piosenki nuciła cała Polska, a teksty dla niej pisali Agnieszka Osiecka, Wojciech Młynarski i Ernest Bryll. W twórczości wspierał ją mąż Lucjan Kydryński, dziennikarz i publicysta. Została uwieczniona w wierszu Zbigniewa Herberta. W czasie wieczoru opowiadała o przebiegu swojej kariery, a na pytanie o piosenkarki, które dziś robią karierę, odpowiedziała: „Od lat, w których śpiewałam, do dziś zmienił się świat. Więc zmieniły się i kobiety, zmieniły się artystki. Obserwuję dziewczyny, które się teraz pojawiają na estradzie. Niektóre fantastycznie utalentowane. Zdolne i wspaniałe. One mają w sobie niesłychaną pewność siebie. I to nas różni. Dla nich nie istnieje coś takiego jak przerażenie tym, że stają przed tysięczną publicznością. My, chyba przez szacunek dla publiczności, odczuwałyśmy tremę. Występy na festiwalach to nie było to, co lubiłam najbardziej, bo wtedy przy współzawodnictwie najbardziej się denerwowałam. Ogarniało mnie przerażenie. Ale wiedziałam, że w Opolu trzeba być. Kto tu nie przyjeżdżał, ten nie istniał”. Na zakończenie Halina Kunicka zaśpiewała, także z publicznością.

A wcześniej, w piątkowy wieczór 7 września, Opolanie spotkali się z pisarką i dziennikarką Anną Dziewit-Meller. A. Dziewit-Meller wydała dwa zbiory wywiadów: „Głośniej! Rozmowy z pisarkami”, „Teoria trutnia i inne. Rozmowy z mężczyznami”. Wraz z mężem Marcinem Mellerem napisała książkę będącą zapisem ich wspólnych podróży po Gruzji: „Gaumardzos. Opowieści z Gruzji”. W ostatnich dwóch latach ukazały się jej dwie książki o kobietach, które w swoim życiu zrobiły naprawdę wiele: „Damy, dziewczuchy, dziewczyny. Historia w spódnicy” oraz „Damy, dziewczuchy, dziewczyny. Podróże w spódnicy”. Spotkanie prowadziła Agnieszka Zientarska.

O „Trudnej sztuce reportażu” opowiadała Teresa Kudyba, reportażystka, dokumentalistka, producentka tv, realizatorka filmów m.in. : Opowieść o księdzu Dzierżonie, Dinozaury z Krasiejowa, Edith Stein – śląska święta, Gra z pamięcią. Jerzy Grotowski w Opolu, Śląska Samarytanką. Maria Luiza Merkert. W czasie rozmowy z Dorotą Wodecką-Lasotą, dziennikarką „Gazety Wyborczej”, również świetną reportażystką, opowiadała o swoich doświadczeniach w reportażu prasowym, radiowym i telewizyjnym, o swoich mistrzach-nauczycielach, którzy ją przygotowywali (Marianie Buchowskim, Janie Płaskoniu). Dziennikarka, która obecnie mieszka na Kujawach i realizuje wiele filmów edukacyjnych związanych z Opolszczyzną, skarżyła się na brak zainteresowania tymi dokumentami przez opolskie media. W spotkaniu uczestniczyło wiele osób opolskiej nauki i kultury, padały deklaracje związane z realizacją filmu o prof. Dorocie Simonides w związku ze zbliżającym się jubileuszem 90-lecia.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
w Opolu
zaprasza na
spotkanie autorskie

z Teresą Kudybą
2 października 2018 g. 17.00
Pałacyk
ul. Piastowska 20
Spotkanie poprowadzi
Dorota Wodecka-Lasota

Jesień w bibliotece zapowiada się równie ciekawie.

W październiku będzie można wziąć udział w warsztatach edukacyjnych dotyczących integracji dzieci sprawnych z niepełnosprawnymi pt. „Oczami dziecka”. Mają na celu wskazanie mamom dobrych praktyk i pozwolą na spotkania dzieci sprawnych i niepełnosprawnych bez obaw i strachu. Warsztaty poprowadzi dr Agnieszka Kossowska z Politechniki Opolskiej.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
w Opolu
zaprasza na
warsztaty
„Oczami dziecka”
Integracja dzieci sprawnych z niepełnosprawnymi

18.10.2018
g. 17.00
pałacyk
ul. Piastowska 20

Warsztaty poprowadzi
dr Agnieszka Kossowska

Zgłoszenia pod adresem: informacja@wbp.opole.pl
telefonicznie: 77 40 66 426
osobiście w bibliotece ul. Piastowska 18 II piętro
w Dziale Informacji, Bibliografii i Promocji
do 10 października.

Pod koniec października i w listopadzie biblioteka zaprasza na dwa spotkania „Kobiety w nauce” z paniami prowadzącymi badania i edukującymi, czyli siłaczkami akademickimi. Gościem biblioteki będzie prof. dr hab. Magdalena Środa, znana polska etyk i filozofka, redaktor naczelna kwartalnika „Przegląd Filozoficzny” i sekretarz rocznika „Etyka”, w rządzie Marka Belki była wiceministrem, pełnomocniczką do spraw równego statusu kobiet i mężczyzn.

Naukę opolską będzie reprezentować prof. dr hab. Janina Hajduk-Nijakowska, badaczka folkloru, kulturoznawczyni, w kręgu jej zainteresowań badawczych są zagadnienia pamięci społecznej i potocznej świadomości historycznej, genologia folklorystyczna, funkcjonowanie folkloru w dobie rozwoju środków masowego przekazu i nowych mediów oraz e-folklor. Wiele osób pamięta bohaterki opolskiej literatury i będzie mogło podzielić się swoimi wspomnieniami i spostrzeżeniami na ich temat w czasie „Zaduszek literackich” 6 listopada o godz. 17.00. Ten wieczór wspomnieniowy poświęcony będzie opolskim pisarkom i poetkom, które odeszły w ostatnich latach: Ninie Kracherowej, Henryce Wolnej Van-Das, Karolinie Turkiewicz-Suchanowskiej i Irenie Wyczółkowskiej.

Wszystkie były członkiniami Związku Literatów Polskich bądź Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. O opolskich twórczyniach opowiadać będą: Elżbieta Duda, Teresa Zielińska, Marian Buchowski i Jan Feusette. Spotkaniu towarzyszyć będzie wystawa prezentująca ich sylwetki i dorobek literacki oraz koncert „Literackie anioły” z udziałem Basi Beuth z zespołem.

Biblioteka w najbliższych miesiącach zaprosi również do obejrzenia wystawy „W kobiecym kręgu – brytyjskie powieściopisarki Jane Austen, siostry Bronte, George Eliot, Virginia Woolf...”, na której zaprezentowane będą dokonania największych pisarek angielskich, różnorodność używanych przez nie gatunków literackich i zastosowanych nowatorskich form literackich. Również młodzież opolskich szkół będzie mogła skorzystać z lekcji w języku angielskim oraz polskim o wybitnych paniach w literaturze angielskiej. Na zakończenie projektu, w grudniu, poetyckie spotkanie wigilijne „Wiersze pachnące jedliną” (pod hasłem autorstwa zmarłej 11 lat temu poetki i powieściopisarki Karoliny Turkiewicz-

Suchanowskiej) słowem i muzyką wprowadzi czytelników w świąteczny klimat. Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu organizuje spotkanie we współpracy z Nauczycielskim Klubem Literackim. Projekt „Kobiety, które chcą więcej” realizowany jest dzięki dofinansowaniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Samorządu Województwa Opolskiego.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego

20
LAT
samorządności

POLSKA
SAMORZĄD
WSPÓLNOTA

Komunikaty

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Finansowane przez Samorząd Województwa Opolskiego

Szkolenia dla bibliotekarzy 2018 r.

W 2018 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki w Opolu w ramach projektu „Partnerstwo dla książki” zadanie „ Bibliotekarz doskonały” przeprowadzi szkolenia dla bibliotekarzy województwa opolskiego. Wszystkie proponowane szkolenia są bezpłatne i będą realizowane w Opolu.

Strategicznym celem programu jest poprawa dostępu do książki oraz wzmocnienie kulturotwórczej roli bibliotek poprzez podniesienie kwalifikacji zawodowych i osobistych bibliotekarzy. Zadanie „Bibliotekarz doskonały” jest kontynuacją zadania realizowanego w roku ubiegłym przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Opolu pod hasłem „Biblioteka. Sprawdzona mark@”, gdzie skupiono się na rozwoju zawodowym bibliotekarzy z zakresu szeroko rozumianej promocji. Celem obecnego projektu jest podniesienie kompetencji zawodowych i osobistych bibliotekarzy polegających na nabyciu nowych umiejętności i kompetencji na temat znaczenia właściwej komunikacji w pracy z użytkownikiem, współpracownikami oraz wpływie wizerunku bibliotekarza na obraz instytucji. Projekt ma również nauczyć dobrej organizacji i sprawnego zarządzania pracownikami. Zdobyte umiejętności pozwolą na przyciągnięcie i zatrzymanie w bibliotece jej użytkowników.

W ramach zadania proponujemy:

1. „Po pierwsze użytkownik. Właściwa komunikacja i rozwiązywanie konfliktów”

Szkolenie kierowane jest do osób, które pracują z użytkownikiem. W trakcie szkolenia uczestnicy otrzymają zbiór praktycznych zasad kształtowania efektywności w sytuacjach z „trudnym użytkownikiem”. Uczestnicy podnoszą swoje kompetencje, nabywając nową wiedzę i umiejętności, wzmacniają wiarę w siebie, budując swoją samoocenę. Efektem uczestnictwa w szkoleniu jest szersza perspektywa patrzenia na trudności, jakie wiążą się z pracą i obsługą użytkowników. Celem szkolenia jest odejście od rutynowych schematów i przejście do budowania obustronnej satysfakcji, bibliotekarz – użytkownik, użytkownik – bibliotekarz. Celem szkolenia jest wypracowanie własnych asertywnych sposobów zachowania się w trudnych sytuacjach. Uczestnicy poznają mechanizmy powstawania konfliktów oraz dowiedzą się, jak je rozwiązywać, by budować pozytywne relacje w życiu zawodowym i prywatnym.

2. „Jak cię widzą tak o tobie mówią – na przekór stereotypom”

Instytucje kultury, które myślą o budowaniu profesjonalnego wizerunku muszą zadbać nie tylko o wiedzę i kompetencje swoich pracowników, ale także o ich wygląd. Dotyczy to szczególnie stanowisk, które mają bezpośredni kontakt z użytkownikiem instytucji. Odpowiedni ubiór buduje profesjonalny wizerunek pracownika i co za tym idzie całej instytucji, a jak wiadomo każdy chce współpracować z profesjonalistami. Szkolenie uwzględnia specyfikę zasad dotyczących wizerunku kobiet i mężczyzn. Uczestnicy szkolenia dowiedzą się, jaki ma wpływ wyglądu pracownika na wizerunek instytucji, poznają rodzaje dress code'u, zasady kreowania profesjonalnego wizerunku oraz najczęściej popełniane błędy.

3. „Efektywne zarządzanie pracownikami”

Dobre zarządzanie to dobra organizacja, atmosfera i efekty pracy. Szkolenie, kierowane do kadry kierowniczej, uczy wzorcowego procesu zarządzania pracownikami, pomoże w diagnozie stylu kierowania w instytucji kultury, jaki reprezentują uczestnicy, wskaże korzyści, ale również zagrożenia poszczególnych stylów zarządzania. Uczestnicy nauczą się prawidłowo kształtować swoją kierowniczą osobowość, otrzymają wiele praktycznych, sprawdzonych narzędzi do wykorzystania w procesie zarządzania pracownikami.

„Pisarz w trasie” – projekt WBP w Opolu z koalicją bibliotek

Od czerwca 2018 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki w Opolu realizuje projekt „Pisarz w trasie”, dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury” w ramach programu „Partnerstwo dla książki”. Projekt jest realizowany w koalicji z opolskimi bibliotekami publicznymi pełniącymi zadania powiatowe.

Główny cel projektu to przeprowadzenie 10 spotkań autorskich w bibliotekach publicznych woj. opolskiego oraz w WBP w Opolu, które będą stanowiły materiał badawczy do planowanego badania „Efekt autora” na lata 2018-2020 prowadzonego przez Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu. Badanie na formę ankietową i skupia się na analizie wpływu spotkań autorskich na zachowania czytelnicze w bibliotekach publicznych woj. opolskiego. Spotkania autorskie są bowiem najczęstszą formą promocji czytelnictwa wybieraną przez biblioteki.

Pierwsze spotkania w ramach projektu odbyły się w czerwcu podczas 3. Festiwalu Książki. WBP w Opolu gościła **Krzysztofa Vargę** oraz **Piotra Bukartyka**. Natomiast MBP w Kędzierzynie-Koźlu oraz MiGBP w Głubczycach gościły Barbarę Kosmowską.

Jesienią odbędzie 6 spotkań autorskich w opolskich bibliotekach publicznych. Z czytelnikami spotkają się Olga Rudnicka, Piotr Ibrahim Kalwas, Marek Krajewski, Ilona Wiśniewska.

01.10.-03.10.2018 – Olga Rudnicka

05.10.2018 – Piotr Ibrahim Kalwas

09.10.2018 – Ilona Wiśniewska

18.10.-19.10.2018 – Marek Krajewski

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury”

Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Opolskiego

POLSKA
SAMORZĄD
WSPÓLNOTA

Wojewódzka
Biblioteka Publiczna
im. E. Smołki w Opolu

Zoom na opolskie DKK

GALERIA RECENZJI RYSOWANYCH OPOLSKICH DYSKUSYJNYCH KLUBÓW KSIĄŻKI DLA DZIECI

W całorocznym konkursie na recenzję dla klubowiczów skupionych w Dyskusyjnych Klubach Książki za sierpień 2018 r. w kategorii recenzja rysowana nagrodę otrzymała **Hanna Fiegler z DKK działającego przy Filii w Nakle Gminnej Biblioteki Publicznej w Tarnowie Opolskim** za ilustrację do książki *Wszystko dobrze! Czyli o tym, jak kruk dostał swoje imię* Nele Moost.

Inne prace z minionego kwartału

Prace dzieci z DKK w GBP Tarnowie Opolskim – filia w Nakle

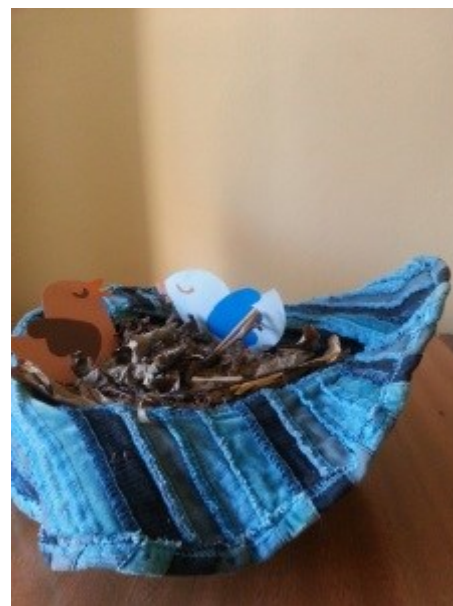
Emilia Markiewicz: ilustracja do książki Małgorzaty Żółtaszek
O Mateuszku, który bał się ciemności

Stella Sładek: ilustracja książki Wiesława Błacha Co warto
wiedzieć o zwierzętach

Prace dzieci z DKK w GBP Strzeleczkach – filia w Zielinie
Wyjątkowe prace do książki „Kapelusz Pani Wrony” Danuta Parlak

KULTURA: LITERATURA • KSIĄŻKA • CZASOPISMIENICTWO

Małgorzata Pindera

Dział Udostępniania Zbiorów WBP w Opolu

Audiobooki z bibliotecznej kolekcji

Kosmos / Tomasz Rożek.

Warszawa : Biblioteka Akustyczna 2018.

1 płyta audio (CD) (4 godz. 19 min)

Nauka – to lubię / Tomasz Rożek

Jak wielki jest wszechświat? Jakie tajemnice przed nami kryje? Jak doszło do Wielkiego Wybuchu? Dlaczego gwiazdy świecą? Skąd się biorą czarne dziury? Dlaczego Pluton nie jest już planetą, lecz obiektem planetopodobnym?

Wszystkich, którzy chcą znaleźć odpowiedzi na te i wiele innych pytań, zapraszam do zapoznania się z treścią audiobooka Tomasza Rożka pt. „Nauka – to lubię : Kosmos”.

Autor porusza w nim całe spectrum tematów i zagadnień. Opowiada m.in. o teorii Wielkiego Wybuchu (Big Bang), wyjaśniającej powstanie wszechświata. Teoria ta głosi, że cała kosmiczna materia i energia powstała w jednym momencie około 14 mld lat temu. Wszechświat, który skoncentrowany był wówczas w jednym małym „punkcie” eksplodował i zaczął się rozrastać (i rozrasta się do dziś).

Dzięki audiobookowi odbędziemy niezwykłą podróż wśród planet, gwiazd, komet, galaktyk i mgławic. Zahaczymy też o czarne dziury, miejsca znajdujące się również w centrum naszej galaktyki. Albo lepiej nie... Czarne dziury lepiej omijać z daleka, ponieważ tych tajemniczych obszarów czasoprzestrzeni nie da się już opuścić. Posłuchamy o obiektach, które przekraczają naszą wyobraźnię. O *nieziemskich* rozmiarach i odległościach.

Autor próbuje wyjaśnić nam kosmos. Opisuje jednak zaledwie niewielki jego wycinek, zbadany dotychczas przez naukowców. Podkreśla też, że w obrębie naszej (wydawać by się mogło dobrze znanej) planety jest jeszcze wiele do odkrycia. Ziemia bowiem wciąż pełna jest tajemnic, niezbadanych zjawisk, nieznanymi organizmów.

Autor mierzy się z pytaniami, na które do dziś nie znamy odpowiedzi (i nie wiadomo, czy kiedykolwiek je poznamy). Są to pytania z pogranicza fizyki, filozofii i teologii: Co było przed Wielkim Wybuchem? Czy poza Ziemią występuje (inteligentne) życie? Jak będzie przyszłość wszechświata? ***

Książka jest ciekawie skonstruowana. Napisana została w formie dialogów. Dziecko zadaje pytania, a uczyony na nie odpowiada. W audiobooku usłyszymy Wojciecha Chorążego i Joannę Pach-Żbikowską.

Książka adresowana jest do młodych i starszych odbiorców. Do wszystkich ciekawych świata i wszechświata. Do tych, którzy wraz z upływem lat, nie przestali dziwić się, nie przestali zadawać pytań. Do tych, którzy czasem chcą się oderwać od „szarej, zwykłej codzienności”, od „przyziemnych spraw”, by spojrzeć w niebo i zastanowić się „co jest po tamtej stronie chmur”. ***

Tomasz Rożek jest doktorem fizyki, dziennikarzem naukowym, popularyzatorem wiedzy. Znany jest z programów telewizyjnych. Przystępnie wyjaśnia skomplikowane zagadnienia i udowadnia, że nauka może być fascynująca. Publikował artykuły m.in. w „Rzeczpospolitej”, „Przekroju” i „National Geographic Polska”. Prowadzi w Katowicach Śląską Kawiarnię Naukową. W 2008 roku otrzymał tytuł „Popularyzatora nauki” przyznawany przez MNiSW oraz PAP.

W 2011 roku opublikował „Naukę po prostu – wywiady z wybitnymi”. Nakładem Wydawnictwa W.A.B. ukazały się jego kolejne publikacje „Nauka – to lubię : od ziarenka piasku do gwiazd” (2012) i „Nauka – to lubię: Człowiek” (2015). Wszystkie pozycje dostępne są w Wypożyczalni WBP w Opolu.

Jolanta Zakrawacz

Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu

Drugie życie książki...

Serią wartą przypomnienia jest seria NIKE drukowana przez Spółdzielnię Wydawniczą Czytelnik. Jest to najstarsze polskie powojenne wydawnictwo i jedna z najbardziej zasłużonych oficyn wydawniczych o profilu literacko-humanistycznym. Założona została w 1944 r. w Lublinie, a później jej siedzibą była i jest do dziś Warszawa. Pierwotnym celem Spółdzielni była *działalność wydawnicza i propagandowa, oparta na zasadach demokratycznych i postępowych, dla podniesienia ogólnego poziomu wiedzy społeczno-politycznej w Polsce oraz udostępnienie najszerszym masom obywateli Rzeczypospolitej korzystania z pism codziennych, periodycznych i wszelkiego rodzaju wydawnictw o treści politycznej, społecznej, ekonomicznej, literacko-artystycznej i popularno-naukowej.*

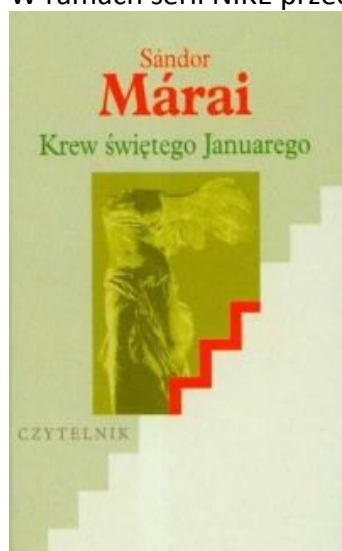
ZAŁOŻENIA IDEOWE „CZYTELNIKA” – Zofia Dembińska

Jest rzeczą trudną, ale niesłychanie emocjonującą i przyjemną, budowanie rzeczy nowej, nadawanie ciała i kształtu porwijącym ideom, niegdyś nierealnym. „Czytelnik” ma być realizacją takiej idei, która w Polsce przedwrześniowej mogła być tylko marzeniem. Cóż jest nowego w koncepcji tej instytucji? Statutowo „Czytelnik” jest spółdzielnią, jest własnością społeczeństwa, jest pomyślany jako organizacja masowa, obliczona na miliony współudziałowców, na miliony współwłaścicieli. To usprawiedliwia pytanie na afiszu propagandowym: „Czy jesteś już członkiem?” Cóż daje wstąpienie do „Czytelnika”? Daje wszystkie prawa współwłaściciela: prawo inicjatywy, kontroli i decyzji, tak co do ludzi kierujących instytucji, jak i co do losów kapitału i wypracowanej nadwyżki. W ten sposób jako współwłaściciele: robotnik, chłop i inteligent polski zaczną po raz pierwszy na wielką skalę myśleć i decydować o pracy wydawniczej. [...]

„Książka i Kultura” 1945, nr 1

Wydawnictwo *Czytelnik* kontynuuje podstawowe kierunki swojej wieloletniej działalności: opublikowało dzieła i nowe edycje utworów polskich autorów, m.in. Marii Dąbrowskiej, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Jarosława Iwaszkiewicza, Ryszarda Kapuścińskiego, Tadeusza Konwickiego, Zofii Nałkowskiej, Juliana Tuwima, zrealizowało wielotomowe edycje m.in. *Dzieł Adama Mickiewicza*, *Pisma zebrane* Stefana Żeromskiego, *Pisma zebrane* Aleksandra Wata. Spółdzielnia wydaje przekłady autorów zagranicznych, m.in. Alessandra Baricco, Saula Bellowa, Thomasa Bernharda, Jacques'a Le Goffa, Hansa Fallady, Wiktora Jerofiejewa, Sándora Máraiego i innych. Nadal kontynuowane są najstarsze serie: *Nike* i *Nowy Sympozjon*.

W ramach serii NIKE przeczytałam „**Krew świętego Januarego**” Sandora Máraiego, który w *zbeletryzowanej formie – na tle życia rybaków i drobnych sklepikarzy w Posillipo pod Neapolem – opisał los emigranta zza Żelaznej Kurtyny, czyli swój własny los.* (opis z okładki). Nie jest to książka z wartką akcją, tak naprawdę nic się nie dzieje, lecz nie chodzi o akcję. Autor przekazał światu informację o wielkim upokorzeniu, w którym żył. Hańbą było dla niego życie w ustroju komunistycznym. Tęsknota i poczucie zwątpienia rozdzierały jego serce. Uczynił to pięknymi opisami włoskiego wybrzeża, malowniczych ogrodów, obrazem życia mieszkańców Posillipo i przybywających uchodźców.

Książka powstała w 1957 r. podczas pobytu pisarza we Włoszech. Jest to powieść po części autobiograficzna, pokazująca niszczącą siłę ustroju komunistycznego oraz poglądy pisarza na temat emigracji i totalitaryzmu panującego w Europie. „...Wyjechał, ponieważ bał się, że któregoś dnia zmęczonego wewnętrznym sprzeciwem i milczeniem, przymuszą, by powiedział coś, w co nie wierzy...” (str. 291).

„Krew świętego Januarego” opowiada o mieszkańcach, których rytm życia wyznaczają wizyty handlarzy. Pewnego dnia pośród nich pojawia się „zbawiciel świata”, uchodźca, nie wiadomo, kim jest i skąd przybył. Wszyscy snują domysły na temat jego pochodzenia „...Niemiec?... Nie Anglik?... nie Anglik... gdyby był Anglikiem, znałbym go, bo przychodziłby na wyścigi kłusaków. Polak – powiedział z gniewnym uporem. – Polacy nie potrafią zbawić świata – powiedział spokojnie sprzedawca gemm...” (str. 37). To już moja druga przeczytana książka tego autora, w której znalazłam wątek Polski. Mieszkańcy są bardzo biedni i nie stać ich nawet na lekarza. Modlą się, czekają na cud, który jest jedną z możliwości rozwiązania problemów, dlatego uwierzyli, że cudzoziemiec, „zbawiciel świata”, uwolni ich od problemów. „...Na cud nie czekano ot tak sobie, niefrasobliwie, bez głębszego zastanowienia. Na cud czekano świadomie, ze znanstwem...” (str. 68). Neapolitańczycy mają już swój zatwierdzony przez kościół cud (co jakiś czas rozpuszcza się zasuszona kropla krwi Św. Januarego), jednakże przywykli do niego. Wydarzenie nie jest dla nich świętem. Stanowi ono część życia. Nadal czekają i modlą się. Emigracja również zaliczała się do cudów. Ale takowy zdarzał się dość rzadko. Wierzono, że tylko Ameryka może im pomóc. S. Márai też w to wierzył.

W I części książki poznajemy mieszkańców Posillipo. Pasqualino, sześciolatek śmieciarza, który codziennie rano zbiera kosze na śmieci znacznie cięższe od niego, sprzedawca jaj, siedemdziesięcioletni starzec z domieszką krwi Hiszpana, listonosz z pięknym głosem o zezowatych oczach, myśliwi, redaktorzy, handlarze, ogrodnik z rodziną, sprzedawca orzeszków ziemnych, sprzedawca flaków, księża. Wszyscy mieszkańcy są pogodzeni ze swoim losem. Wszyscy liczą na cud. Inaczej jest w przypadku uchodźców, Ci nie czekają na cud. Ich gnębi świadomość grzechu z powodu tego, czego się dopuścili w swoich krajach lub że czegoś nie przedsięwzięli, ponieważ byli słabsi od represyjnych systemów. Woleli zostawić Ojczyznę, wykonywany zawód, szacunek społeczny, by wieść życie w obcym kraju, licząc na to, że może teraz uda im się „zbawić świat”. Skazani są jednak na wieczną tęsknotę i wyobcowanie. Nigdy już nie będą czuli się u siebie. Zawsze będą wygnañcami, którzy chcą zmienić świat.

Pewnego dnia „zbawiciel świata” znika. Odnajdują go martwego na plaży. Z prowadzonego śledztwa i zeznań świadków dowiadujemy się więcej o tajemniczym uchodźcy. „... Miał dobre nazwisko w ojczyźnie. I poza ojczyzną także, w swojej specjalności. Wiem na pewno, że nie zmuszono go do ucieczki.... Był tego rodzaju specjalistą, jakiego każdy represyjny system chętnie toleruje u siebie...” (str. 202). „... Każdy represyjny system cieszy się, gdy, uczonego, artysta albo pisarz pozostaje w kraju, w strefie represyjnego systemu. I owszem, tolerują go, o ile nie politykuje...” (str. 202). Partnerka tajemniczego uchodźcy podczas rozmowy z księdzem przybliżyła postać zaginionego mężczyzny, jego bezradność i brak chęci do życia. Nawet zabić się nie miał siły. W Europie już nie potrafił żyć, ponieważ wszystko, w co wierzył, co sprawiało, że chciał żyć, dawno temu się rozpadło. Tego już nie ma. Europy już nie ma. Każda wypowiedź przesłuchiwanej osoby to kolejne światło na poglądy pisarza i przekaz, jaki daje czytelnikom.

Zakończenie powieści to prawdy o życiu, które autor włożył w usta Wezuwiusza, Wiatru i Oceanu. Książka jest warta uwagi z powodu literackiego wkładu autora w proces przeciwstawienia się totalitarnemu reżimowi oraz niezłomności i wierności wyznawanym wartościom. Choć napisał fikcję, to jednak pisał o sobie. Polecam również inne książki autora, między innymi „Żar”. Będzie to mile spędzony czas z mądrym, utalentowanym człowiekiem, który potrafi pięknie opowiadać.

Sándor Márai, właściwie **Sándor Károly Henrik Grosschmid de Mára** (ur. 11 kwietnia 1900 w Kassa, zm. 22 lutego 1989 w San Diego), węgierski prozaik, poeta, publicysta, autor licznych powieści i prowadzonego od 1943 do samobójczej śmierci *Dziennika*. Dzieciństwo spędził w Koszycach. Tam również rozpoczął edukację w szkole średniej, którą kontynuował następnie w Preszowie i Budapeszcie, gdzie też rozpoczął studia. Pierwsze wiersze i artykuły opublikował w piśmie *Czerwony Sztandar*. Po upadku Węgierskiej Republiki Rad w obawie przed represjami białego terroru wyemigrował do Niemiec. Tam ukończył studia dziennikarskie. Napisał sztukę teatralną po niemiecku, współpracował też z niemiecką prasą. Swoją poezję jednak tworzył już tylko po węgiersku. W pierwszych latach twórczości podróżował sporo po Europie, odwiedził np. Frankfurt, Berlin, Paryż. W 1928 r. razem z żoną powrócił na Węgry i osiadł w Budapeszcie. W krótkim czasie osiągnął literacki sukces, a jego dzieła zostały przetłumaczone na angielski, francuski, włoski, hiszpański, portugalski, fiński, chorwacki, czeski, turecki, szwedzki i duński. Był krytycznie nastawiony zarówno do autorytarnych rządów admirała Horthyego, jak i sowiecko-komunistycznej dyktatury. Jego teść, Żyd, zginął w 1944 w niemieckim obozie zagłady Auschwitz. Pisarz pomagał w ukrywaniu żydowskich dzieci. Po wojnie, w latach 1945-48, pisarz wydał osiem książek. Jego wydawca został jednak wkrótce upaństwowiony i już zapowiedziana nowa powieść Máraiego trafiła na przemiał, jedynie kilka egzemplarzy ocalili drukarze. Sándor Márai w 1948 wyjechał z Węgier z żoną i ośmioletnim adoptowanym synkiem Janosem. Do kraju nigdy już nie wrócił.

Do 1952 Márai mieszkał we Włoszech, potem przeniósł się do Stanów Zjednoczonych, gdzie w Nowym Jorku pracował w Radiu Wolna Europa. W 1956, na wieść o wybuchu powstania przyleciał do Europy, ale w Monachium zdążył jedynie nagrać monologi uciekinierów na taśmę magnetofonową. W 1968 przeszedł na emeryturę i przeprowadził się do Włoch, do Sorrento. W 1980 wrócił do USA, zamieszkał w San Diego w Kalifornii.

22 lutego 1989 pisarz popełnił samobójstwo, odbierając sobie życie strzałem z pistoletu. W 1990 r. otrzymał pośmiertnie najwyższą węgierską nagrodę w dziedzinie kultury i sztuki – Nagrodę Kossutha.

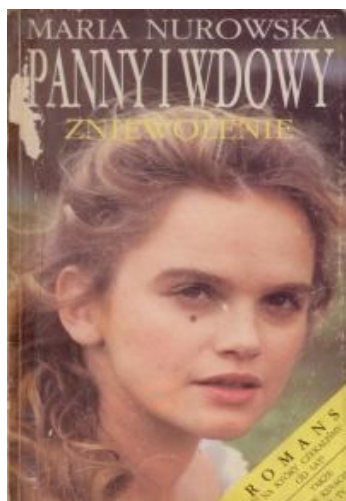
Wybrane utwory

- 1928 *Pierwsza miłość* (*Bébi, vagy az első szerelem*; wyd. pol. 2007)
- 1930 *Zbuntowani* (wyd. pol. 2009)
- 1931 *Obcy* (*Idegen emberek*; wyd. pol. 2012)
- 1934 *Wyspa* (*A sziget*; wydanie pol. 2009)
- 1934 *Wyznania patrycjusza* (*Egy polgár vallomásai*; wyd. pol. 2002)
- 1937 *Zazdrośni* (*Féltékenyek*; wyd. pol. 2010)
- 1939 *Dziedzictwo Estery* (*Eszter hagyatéka*; wyd. pol. 2008)
- 1940 *Występ gościnny w Bolzano* (*Vendégjáték Bolzanóban*; wyd. pol. 2005)
- 1940 *Sindbad powraca do domu* (*Szindbád hazamegy*; wyd. pol. 2008)
- 1941 *Magia* (*Mágia*; wyd. pol. 2008)
- 1942 *Żar* (*A gyertyák csonkig égnek*; wyd. pol. 2000)
- 1942 *Niebo i ziemia* (*Ég és föld*; wyd. pol. 2011)
- 1943 *Księga ziół* (*Füves könyv*; wyd. pol. 2003)
- 1946 *Siostra* (*A Nővér*, wyd. pol. 2017)[4][5]
- 1952 *Pokój na Itace* (*Béke lthákában*; wyd. pol. 2009)
- 1957 *Krew świętego Januarego* (*San Gennaro vére*; wyd. pol. 2007)
- 1970 *Sąd w Canudos* (*Itélet Canudosban*, wyd. pol. 2013)
- 1972 *Ziemia! Ziemia!...* (*Föld, föld!...*; wyd. pol. 2005)

Od 1943 aż do śmierci (1989) pisał również *Dziennik* (*Napló*), który stanowi ważną część jego spuścizny.

Panny i wdowy tom 1 Zniewolenie – Maria Nurowska

Rok 1864. Klęska powstania styczniowego dla wielu jego uczestników oznacza konfiskatę majątku i wywózkę na Sybir. Za zesłanymi powstańcami podążają kobiety. Jedną z nich jest Ewelina, bogata ziemianka, pragnąca bez względu na okoliczności znaleźć się blisko ukochanego mężczyzny, Jana Darskiego. Nie powstrzymuje jej nawet rozpacz córki, dla której życie bez matki okaże się koszmarem. Ewelinie udaje się dotrzeć do Jana, a po śmierci męża bierze z Darskim ślub. Wkrótce jednak po serii dramatycznych wydarzeń wraca samotnie do kraju (opis na okładce książki).

To piękna rodzinna saga z historią Polski w tle, rozpoczyna się po klęsce Powstania styczniowego, a kończy około 1900 r. (tom 1). Opowiada o kobietach silnych, inteligentnych, które dla miłości poświęcają wszystko. Główne bohaterki (Ewelina i jej córki, Karolina i Zuzanna) są bardzo podobne do siebie. Pewne cechy charakteru sprawiają, że historia zatoczyła koło. Córka powtórzyła błędy matki i podobnie jak matka, dokonując wyboru dróg życiowych, jest pełna emocji i rozterek. Akcja powieści toczy się w wielu miastach, ale głównym i najważniejszym miejscem, z którego wyszły i do którego wracają lechickie kobiety, jest ich rodzinny pałac w Lechicach. „Panny i wdowy” to historia Polski po upadku Powstania Styczniowego (aż do czasów współczesnych w pozostałych tomach), widziana oczami kobiet. Autorka opisywała między innymi: wywózkę na Sybir, przejmujące losy zesłańców, konfiskatę majątków, aresztowania, narodową żałobę, życie paryskiej bohemy, miłość, zdradę, nienawiść i poczucie obowiązku. W książce oprócz fikcyjnych postaci pojawiły się również autentyczne: Emil Zola, Aleksander Głowacki, Paul Cézane. Czytając „Panny i wdowy”, z zaciekawieniem śledziłam podróż przez życie bohaterek, lecz nie polubiłam żadnej. Dlaczego? Ano drażniły mnie swoją osobowością, zachowaniem i postępowaniem, zwłaszcza wobec dzieci. Fakt, były bardzo silne, piękne, temperamentne, obowiązkowe, zawsze wyróżniały się intelektem, ale nie czułam bliskości z nimi (przeczytałam powieści Marii Nurowskiej wydane do 2013 roku i nie polubiłam żadnej z jej bohaterek).

Mój brak sympatii do głównych postaci w ogóle nie zakłócał mi odbioru i fascynacji książkami Marii Nurowskiej. Wręcz przeciwnie, od nich zaczęła się moja przygoda z „odkurzaniem półek”.

Maria Nurowska, jest jedną z najbardziej znanych polskich powieściopisarek, urodziła się 3 marca 1944 roku we wsi Okółek w województwie podlaskim. Wnuczka arystokraty, właściciela pałacu w Homlu, córka legionisty i żołnierki AK, późniejszej żarliwej komunistki. Absolwentka filologii polskiej i słowiańskiej na Uniwersytecie Warszawskim, debiutowała w 1974 r. na łamach miesięcznika Literatura. Powieści pisarki tłumaczone są na język niemiecki, francuski i czeski. Twórczość: Małżeństwo Marii Kowalskiej – sztuka teatralna (dramat), Przerwa w podróży – sztuka teatralna, Nie strzelać do organisty – opowiadania (1975), Moje życie z Marlonem Brando (1976), Po tamtej stronie śmierć (1977), Wyspa na łądzie (1979) – pierwsza powieść dla młodzieży, Reszta świata (1981) – druga powieść dla młodzieży, Kontredans (1983), Sprawa honoru (1983), Innego życia nie będzie (1987), Postscriptum (1989), Hiszpańskie oczy (1990), Listy miłości (1991), Panny i wdowy – Saga: Zniewolenie (1991); Zdrada, Poker (1991), Piołun (1992), Czyściec (1992), Gry małżeńskie (1994), Rosyjski kochanek (1996), Wiek samotności (1996) – rozwinięta wersja sagi „Panny i wdowy”, o akcji doprowadzonej do roku 1991, wydana w postaci dwutomowej, Tango dla trojga (1997), Miłośnica (1998), Niemiecki taniec (2000), Mój przyjaciel zdrajca – powieść biograficzna o Ryszardzie Kuklińskim (2002), Imię twoje – cykl: Imię twoje... (2002); Powrót do Lwowa (2005); Dwie miłości (2006), Gorzki romans (2003), Księżyc nad Zakopanem (2006), Anders (2008), Sprawa Niny S. (2009), Nakarmić wilki (2010), Wybór Anny (2010), Requiem dla wilka (2011), Drzwi do piekła (2012), Dom na krawędzi (2012), Sergiusz, Czesław, Jadwiga (2013), Matka i córka. Maria Nurowska i Tatiana Raczyńska w rozmowach z Martą Mizuro (2013), Zabójca (2014), Miłość rano, miłość wieczorem (2014), Wariatka z Komańczy (2015), Bohaterowie są zmęczeni (2016), Dziesięć godzin (2017).

Serdecznie zachęcam do poznania dalszych losów mieszkańców pałacu w Lechicach oraz zgłębienia twórczości autorki (polecam te starsze powieści, wydane do 2013 r.)

Seria „Panny i wdowy” została wydana po raz pierwszy w 1991 r. przez Niezależną Oficynę Wydawniczą z Warszawy. Powstała na motywach napisanego przez Marię Nurowską scenariusza do filmu fabularnego i serialu telewizyjnego w reżyserii Janusza Zaorskiego pod tym samym tytułem. Książkę „Panny i wdowy” wydano w 5 tomach i nosiła podtytuły: cz. 1: Zniewolenie, 1991; cz.2: Poker, 1991; Piołun, 1992; Czyściec, 1992, wszystkie części: Warszawa: NOWA. Niezależna Oficyna Wydawnicza NOWA – pierwsze polskie wydawnictwo publikujące w kraju poza cenzurą, powstałe w 1977, w latach 70. największe w II obiegu. W 1989 przekształcone w tzw. „superNową”.

REGION

Kordian Michalak

Dział Bibliografii, Informacji i Promocji WBP w Opolu

Opolanie jacy są... – rozmowy z twórcami opolskiej kultury

NAUCZYCIEL LIRYCZNY

Rozmowa z Piotrem Żarczyńskim

Fot. z archiwum autora

Kordian Michalak: Jakoś trudno mi sobie Ciebie skojarzyć z inżynierem budowlanym, Piotrze... Skąd pomysł na takie wykształcenie?

Piotr Żarczyński: Zdawałem egzamin do Technikum Geodezyjnego, bo zdaniem mojej mamy, geodeci mają porządny fach. Potem skutkiem niezależnych ode mnie zmian i przenosin mojej macierzystej placówki ukończyłem Technikum Budowy Dróg Kołowych i Mostów. A następnie to już moje własne decyzje. Widać wówczas podobało mi się to, co robiłem. A robiłem chyba dobrze, bo zaproponowano mi pozostanie na uczelni w charakterze pracownika naukowego. Nie mam kompleksu technicznego wykształcenia.

KM: Wybrałeś jednak opcję nauczycielską i – z tego, co wiem – nauczycielstwo to także, oprócz pisania, Twoja pasja.

PŻ: Jestem trzecim pokoleniem nauczycieli w mojej rodzinie. Zatem widać coś musi być w tym zawodzie, skoro wykonuję go z przyjemnością, zapatrzony w moich przodków. Mam jeszcze inne pasje.

KM: Przejdźmy jednak do poezji. Kiedy uznałeś, że to, co piszesz, warto by zaprezentować innym?

PŻ: W Wojewódzkim Domu Kultury, który kiedyś istniał w Opolu, pracowała Hanna Gryczmańska. To ona zaprosiła osoby piszące do Klubu Autorskiego. Miała charyzmę, a sama pisała bardzo ciekawe opowiadania. To było w latach 80. zeszłego wieku. Tam publikowała nasze teksty w „Prezentacjach” Klubu Autorskiego. I tam właśnie debiutowałem w 1987 roku.

KM: Pamiętasz swoje poetyckie początki? Jak (i kiedy) się to zaczęło?

PŻ: Byłem w szkole podstawowej w klasie VI, kiedy napisałem pierwszy wiersz, którego dzisiaj nikomu bym nie przeczytał. Nieuchronność śmierci własnej była powodem jego powstania. Pani Załuska była moją polonistką w Szkole Podstawowej. A później wychowawczyni, również polonistka w Technikum, pani Romualda Prucnal, pozwalała nam rozwijać skrzydła, a następna wychowawczyni Stanisława Zajęc, też od języka polskiego rozpieszczała nas i uwielbiała. Miałem szczęście do polonistek w czasie swojej edukacji.

KM: Pochodzisz z rodziny z artystycznymi zamiłowaniami? Czy to Twoja indywidualna ścieżka?

PŻ: Moja mama pisała okazjonalne wiersze i fraszki. Miała lekkie pióro. Jej fraszki publikowane były w Trybunie Opolskiej. Zatem szedłem po trosze jej śladami.

KM: Wydaje mi się, że – oprócz własnych przemyśleń i emocji – do pisania bardzo inspirują Cię: otoczenie, rodzina, bliscy, a także poszczególne miejsca.

PŻ: Maria Ewa Aulich, nieżyjąca już poetka i dziennikarka, nazwała mnie we wstępie, który napisała do poprzedniej mojej książki poetyckiej, „poetą codzienności”. Może słusznie, może nie, nie wiem.

KM: Czy masz tzw. lekkie pióro czy też pisanie to dla Ciebie ciężka praca?

PŻ: Rzadko piszę wiersz bez skreśleń i bez „dojrzwania” co najmniej kilkudniowego.

KM: A jaką poezję cenisz najbardziej? Po jaką najchętniej sięgasz?

PŻ: Lubię Norwida, Iwaszkiewicza, Harasymowicza, Jasnorzewską.

KM: Czy spośród opolskich poetów jest ktoś, kogo cenisz szczególnie?

PŻ: Owszem, panie: Teresę Nietykszę, Elżbietę Lisak-Dudę, Renatę Blicharz, Ewę Kacę i nieżyjące: Karolinę Turkiewicz-Suchanowską i Irenę Wyczółkowską. Panów: Jacka Podsiadło, Tomasza Różyckiego, Harrego Dudę, Waltera Pykę.

KM: Oprócz literatury zajmują Cię także sztuki plastyczne, prawda?

PŻ: Kocham sztuki piękne. Podziwiam artystów, którzy są rozpoznawalni i tych, którzy szukają własnej drogi twórczej.

KM: Nie kusiło Cię nigdy, żeby pójść raczej w tym kierunku?

PŻ: Moje znajome artystki malarki podpowiadają mi, abym zaczął uczyć się malowania, to zabiorą mnie na plener malarski na przyszłe wakacje. *(śmiech)*

KM: Powiedz mi, Piotrze, czy uważasz, że twórca powinien reagować na bieżącą rzeczywistość, na to, co się dzieje „tu i teraz”, czy raczej powinien w swojej twórczości pozostać bardziej uniwersalny?

PŻ: Chyba powinien mieć swoje zdanie na temat otaczającej go rzeczywistości i upubliczniać je niekoniecznie w sposób twórczy. Ja nie angażuję się literacko w rzeczywistość, która mnie poniewiera.

KM: Artysta to jednostka bardzo emocjonalna – to wiadomo. Co ma wpływ na Twoje emocje? Co Cię cieszy? Co Cię drażni? Co Cię uskrzydla, a co dołuje?

PŻ: Uprzejmości obcych ludzi, serdeczność bliskich, prostota relacji mnie uskrzydla. Zabija mnie chamstwo, nieuprzejmość, egoizm, brak lojalności, apetyt władzy. Jestem nieuleczalnym romantykiem.

KM: Jakie cechy cenisz u innych ludzi, a co Cię od ludzi odpycha?

PŻ: Cenię inteligencję, lojalność, skromność, empatię, wrażliwość, uprzejmość, mówienie prawdy, jeśli ktoś o nią pyta. Odpycha mnie buta, niedelikatność i chamstwo właśnie.

KM: Porozmawiajmy chwilę o naszej „małej ojczyźnie” – jak Ci się żyje w Opolu? Lubisz tu być, żyć?

PŻ: Żle mi się żyje w Opolu. Często bywam w innych regionach kraju. Tam, kiedy wchodzę do sklepu i mówię „dzień dobry”, wszyscy odpowiadają obcemu. U siebie często nikt mi nie odpowiada. Ponadto wynoszenie się ponad innych jest, wydaje mi się, normą pośród niektórych „ważnych” osób naszego miasta.

KM: Czy coś Ci w Opolu doskwiera?

PŻ: W moim mieście nie ma galerii sztuk, które handlują dziełami sztuki. Jestem tym wstrząśnięty! Opolanie nie mają takich potrzeb, zwanych potrzebami wyższego rzędu? Opole jest skansenem brzydoty rzeźby miejskiej. Nie wyłączając rzeźb stojących na Wzgórzu Uniwersyteckim, może z jednym lub dwoma wyjątkami. Opole niedługo będzie się odwiedzać tylko z tego powodu.

KM: Nie kusiło Cię nigdy, żeby uciec do jakiegoś większego miasta? Większego ośrodka kulturalnego?

PŻ: Tak, kusi mnie Kraków

KM: A gdybyś miał wybrać najbardziej „poetycką” czy też – że tak powiem – liryczną część Opolą, to co by to było?

PŻ: To byłby widok na Most Groszowy na Kanale Młynówka oglądany od strony ulicy Piastowskiej poniżej poziomu tejże ulicy lub zmieniający się krajobraz miasta wraz ze zmianą wysokości punktu obserwacyjnego, czego doświadczamy, jeżdżąc z wnuczką dwiema ciekawymi oszklonymi windami.

KM: Należysz do Nauczycielskiego Klubu Literackiego przy opolskim ZNP oraz do Stowarzyszenia Literacko Artystycznego w Krakowie, działasz także w Konfraterni Poetów w Krakowie – chciałbym Cię prosić, abys powiedział, na czym działalność w tych stowarzyszeniach polega. Czym się różni, a w czym jest podobna? Co daje Ci tego typu działalność?

PŻ: NKL przestał działać. Konfraternia to Jacek Lubart-Krzysica, który bez przerwy zmusza literatów do aktywności. Co kwartał wydaje almanach, robiąc jego promocję w atrakcyjnym miejscu Krakowa. A sam szef Konfraterni jest charyzmatyczny i wie, jak prowadzić spotkanie poetyckie. Jestem członkiem Stowarzyszenia Literacko-Artystycznego, lecz rzadko biorę udział w jego działaniach, czego bardzo mi brakuje.

KM: Jakbyś miał się pokusić o porównanie opolskiego i krakowskiego środowiska literackiego, to wypadłoby ono na czyją korzyść?

PŻ: Tam jest więcej możliwości we wszystkich obszarach życia literackiego.

KM: Otrzymałeś sporo nagród w konkursach poetyckich – czy nagrody dla twórcy są ważne?

PŻ: Tak, są ważne, ale ważniejsza jest promocja, reklama, czyjaś ważna recenzja.

KM: Teraz można poetycko zaistnieć bez brania udziału w konkursach, a nawet bez wydawania książek, czyli np. w Internecie...

PŻ: Tak i jest to zjawisko, nad którym trzeba się pochylić. Chociaż uważam, że książka, którą trzyma się w dłoniach i szeleszczą przewracane podczas czytania strony, tworzy magię.

KM: Czyli książka to książka...

PŻ: Papierowa. Cóż...

KM: Nie mogę Cię nie zapytać o Twoje najbliższe plany artystyczne.

PŻ: Promocja tomiku poezji „Drzwi do domu” pod redakcją Marii Ewy Aulich i kilkoma reprodukcjami obrazów Uli Olczyńskiej. Pisanie wierszy do kolejnej książki.

KM: Trzymam więc kciuki za ich spełnienie i dziękuję bardzo za rozmowę.

PIOTR ŻARCZYŃSKI – urodził się w Świdnicy w województwie dolnośląskim w 1954 roku. Dzieciństwo spędził w Witoszowie Dolnym koło Świdnicy, Chrzanowicach na Ziemi Łódzkiej i w Opolu. Ukończył Technikum Budowy Dróg Kołowych i Mostów w Opolu, Wyższą Szkołę Inżynierską w Opolu. Studiował podyplomowo w Wyższej Szkole Pedagogicznej i na Uniwersytecie Opolskim.

Jako poeta zadebiutował w Prezentacjach Klubu Autorskiego pod kierunkiem Hanny Gryczmańskiej przy Wojewódzkim Domu Kultury w Opolu w 1987 roku.

Jest laureatem ogólnopolskich konkursów poetyckich między innymi „O Statuetkę „Drewnianej Sowy” w Gostyniu, „O Buławę Hetmańską” w Białymstoku i dwukrotnie „Imienia Jana Krzewniaka w Karczewie.

W 1998 roku wydał swoją pierwszą książkę poetycką „Skrzydła anioła” pod redakcją Tadeusza Soroczyńskiego w Wydawnictwie P i T w Krakowie, następną „Zaimki liryczne” w 2009 roku ze wstępem i redakcją Marii Ewy Aulich w Wydawnictwie Słowaków w Polsce w Krakowie. W 2018 roku wydał trzecią książkę poetycką „Drzwi do domu” ze wstępem i redakcją Marii Ewy Aulich w Wydawnictwie Słowaków w Polsce w Krakowie. Napisał postowie do książki poetyckiej Marii Ewy Aulich „Śladami dotyku” z 2012 roku wydanej przez Wydawnictwo „Głos Nauczycielski” w Warszawie.

Jego wiersze drukowane były w „Słowie Powszechnym”, „Głosie Nauczycielskim”, „Akancie”, „Indeksie”, „Biuletynie Szkolnym”, w około 30 almanachach Konfraterni Poetów w Krakowie i wielu innych publikacjach zbiorowych. Były tłumaczone na język czeski i ukazały się w książce Frantiska Vseticki „Polsko Literarni”, Ołomuniec 2017.

Jest członkiem Stowarzyszenia Literacko-Artystycznego w Krakowie, Nauczycielskiego Klubu Literackiego w Opolu i Konfraterni Poetów w Krakowie. Mieszka w Opolu. Pracuje jako nauczyciel w Publicznej Szkole Podstawowej nr 26 w Opolu.

Email: 2015.jez@wp.pl

Anna Maciołek, Iwona Mróz-Nowińska, Maria Thomanek
MiGBP w Zdziechowicach

Pasjonaci – artyści – niezwykli ludzie na rzecz opolskich bibliotek **Arthur Schulwitz – człowiek wielu talentów w MiGBP w Zdziechowicach**

Arthur Schulwitz to mieszkaniec Zdziechowic – rzeźbiarz, rysownik, muzyk, pisarz, poeta, gawędziarz, lokalny historyk - człowiek wielu talentów.

Pana Arthura i jego twórczość poznaliśmy bliżej przy okazji cyklu spotkań z lokalnymi artystami, które były organizowane w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Zdziechowicach. Już wtedy okazał się człowiekiem wszechstronnie uzdolnionym, a dalsza z nim współpraca utwierdziła nas w przekonaniu, że jest osobą nieprzeciętną, zasługującą na przedstawienie szerszemu gronu.

(Fot. z archiwum biblioteki)

Arthur Schulwitz urodził się w 1934 roku w Rozwadzy. Od najmłodszych lat interesował się sztuką, a ponieważ nie miał możliwości kształcenia się w tym kierunku, jego pasja na lata została uśpiona. Powrócił do niej już na emeryturze, by w pełni rozwinąć się jako twórca.

Jest autorem wielu dzieł sakralnych, które zdobią wnętrza kościołów w Rozwadzy, Krępnej, Zdziechowicach, Kalinowicach i Wysokiej. Jego rzeźby można oglądać w zdziechowickiej bibliotece, w izbach regionalnych w Żyrowej i Rozwadzy oraz w ośrodku kultury. Były także wystawiane w Ludwigsfelde k. Berlina, Opolu, Gliwicach, Świętochłowicach, Tarnowskich Górach, Krapkowicach, Mosznej, Żyrowej, Zdziechowicach, Rozwadzy oraz na Międzynarodowej Wystawie Amatorów w Katowicach.

Spotkanie autorskie z Arturem Schulwitzem w MiGBP w Zdieszowicach (fot. z archiwum biblioteki)

Chcąc ocalić od zapomnienia historię „małej ojczyzny”, pan Arthur postanowił ją spisać. Przez wiele długich wieczorów, pilnie stukając w klawiaturę, przeniósł swoje wspomnienia do komputera. W ten sposób powstały: „Moja Rozwadza – znane i zapomniane piękne zakątki Rozwady”, „Rozwadza. Notatki historyczne”, „Anegdota rozwadzkie. Po naszymu”, „Rozprowunki po naszymu”, „Rozprowunki po naszymu. Douwny fachmany”. Zachęcony przez bibliotekarki zajął się pisaniem historii Zdieszowic. Efektem jego pracy jest książka; „Zdieszowice. Notatki historyczne”, która ukazała się w Wydawnictwie Studio Impreso w 2018 roku. Książka o Zdieszowicach nie jest jego pierwszą wydaną publikacją. Jest nią „Drewno i cierpienie”, będące w pewnym stopniu biografią autora. Swoje książki autor ilustruje własnoręcznie wykonanymi rysunkami i szkicami. Teksty pana Arthura zamieszczone są na łamach lokalnej prasy.

Wystawa rzeźby Arthura Schulwitza w MiGBP w Zdieszowicach (fot. z archiwum biblioteki)

Pan Arthur jest częstym gościem w naszej Bibliotece. Grą na ustnej harmonijce uświetnia wiele naszych imprez. Postać pana Schulwitza zainspirowała znaną polską autorkę, która umieściła Go w jednej ze swoich książek. Katarzyna Enerlich w „Prowincji pełnej złudzeń” pod postacią Arthura Szulca opisuje wspomnienia naszego bohatera.

Spotkanie z Katarzynką Enerlich (fot. z archiwum biblioteki)

Jako propagator języka śląskiego bierze udział w wielu konkursach. Jest zwycięzcą Regionalnego Konkursu Literackiego w Łubianach w roku 2011 i 2017.

Za swoją twórczość pan Arthur Schulwitz został wyróżniony Listem Gratulacyjnym Marszałka Województwa Opolskiego oraz odznaczony „Zasłużony dla Miasta i Gminy Zdieszowice”

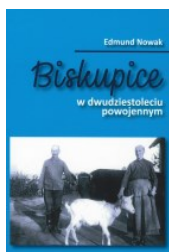

Hanna Jamry

Dział Bibliografii, Informacji i Promocji WBP w Opolu

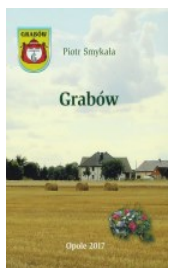
Nowości o Śląsku Opolskim – propozycje do księgozbioru podręcznego

Biskupice w dwudziestoleciu powojennym / Edmund Nowak. – Opole : Wydawnictwo Instytut Śląski, 2017. – 428, [2] s. ; il. – Bibliogr. s. 423-428

Autorem publikacji jest urodzony w Biskupicach koło Olesna prof. dr hab. Edmund Nowak, były dyrektor Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu. Zajmując się profesjonalnie różnymi zagadnieniami z najnowszej historii Polski, autor postanowił napisać książkę o swojej rodzinnej wiosce. Dzieciństwo i młodość Edmunda Nowaka urodzonego w 1944 r. w tradycyjnej rodzinie śląskiej, a jednocześnie protestanckiej, przypadły na powojenną biedę i czas niedostatków. Kiedy dorósł, wyjechał z Biskupic w świat. Początkowo zamiarem autora miały być wspomnienia. W końcu jednak zdecydował się poświęcić pracę pierwszemu powojennemu dwudziestoleciu wsi, czyli czasom bardzo trudnym dla mieszkańców Biskupic, pełnym wyrzeczeń, ponieważ ludzie po dramatycznych wydarzeniach wojennych próbowali – pomimo wielu przeciwności i przeszkód – wrócić do normalności.

Grabów / Piotr Smykała. – Opole : Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2017. – 99, [16] s. tablic : il. – Bibliogr. s. 93-99.

Grabów to niewielka miejscowość w gminie Izbicko, z interesującą przeszłością i ciekawymi ludźmi. Informacje o burzliwych dziejach wioski i losach mieszkańców pochodzą ze źródeł pisanych i ustnych, przekazywanych od pokoleń. Od wielu lat Grabów jest miejscem największych „nocy świętojańskich” w regionie. Piotr Smykała jest autorem wielu książek o historii ziemi strzeleckiej, m.in. pisał o Rozmierzy, Szymiszowie, Piotrówce, Krośnicy, Jemielnicy, Sucheju, Izbicku.

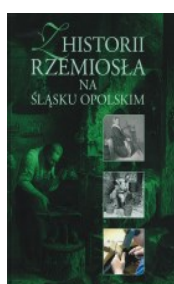
U źródeł : historia wsi Wierzbie / Daniel Podobiński. - Wierzbie : Daniel Podobiński, 2017. - 302, [2] s. : il. – Bibliogr. s. 296-302

Książka jest monografią wsi Wierzbie położonej obok Łambinowic na zachodnich rubieżach dawnego Księstwa Opolskiego. Publikacja budzi szacunek ogromem mrówczej pracy. Takim dokonaniem może się pochwalić niewiele śląskich wsi – napisał jeden z recenzentów. Autor opisał najstarsze ślady ludzi w okolicy, skąd się wzięła nazwa wsi, właścicieli Wierzbia od Lumbinowskich do Strachwitzów, jak budowano kościół, szkołę, emigrację wierzbian do USA, pierwsze samochody i telefony na wsi, Fabrykę Butów, w końcu o tym, jak było w Wierzbiu po II wojnie światowej, emigracjach zarobkowych i wyludnianiu się wsi w XXI wieku.

Z bliska i z oddali. Stroje ludowe na Śląsku / Barbara Bazielić. – Katowice : Muzeum Śląskie, 2017. – 339 s. : il.

Zakończenie prac nad niniejszym tomem zbiegło się w czasie z odejściem autorki. Barbara Bazielić była wybitną etnografką, specjalizującą się w strojach ludowych i sztuce ludowej. W publikacji przedstawiono najstarsze wiadomości o odzieży ludowej na Śląsku, osobny rozdział poświęcono rodzajom tkanin, koronek i innych dodatków. Szczegółowo i w przekroju historycznym omówiono stroje poszczególnych regionów, m.in. Śląska Opolskiego (strój opolski, oleski, kluczborski, kozielski i głubczycki). Temat ten poszerzono o stroje ludności, która osiadła na Śląsku po 1945 roku, przybyłej z Wileńszczyzny, Polesia, Wołynia, okolic Lwowa, Pokucia, Podola.

Z historii rzemiosła na Śląsku Opolskim / pod redakcją naukową Wandy Musialik. - Opole : Wydawnictwo MS, 2017. - 399 s. : il. – Bibliogr. s. 369-376

Monografia przedstawia osiem wieków opolskiego rzemiosła. Autorzy starli się oddać zmienność historycznych i społecznych warunków funkcjonowania rzemieślników. Pracę podzielono na trzy chronologiczne przedziały. Pierwszy, który opracowała Dorota Kurpies, obejmuje okres od załóżków funkcjonowania rzemiosła w granicach Śląska Opolskiego do początków XX wieku. Przemianami od utworzenia administracji polskiej w 1945 roku po kres istnienia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zajęła się Wanda Musialik. Warunki działania rzemiosła w latach 1989-2016 przedstawiła Anna Jasińska-Biliczak. O Izbie Rzemieślniczej w Opolu napisała Grażyna Dębicka-Ozorkiewicz. Na zakończenie umieszczono biogramy rzemieślników aktywnych w organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła

W obiektywie bibliotecznym. Spotkania – wernisaże – jubileusze

Zdjęcia ze spotkania z Katarzyną Bondą w ramach akcji czytelniczej „Zaczytane Opolskie” (27.09.2018 r.)

Spotkanie odbyło się na Zamku w Mosznej. Spotkanie prowadziła Magdalena Szybińska.

Zdjęcia ze spotkania z spotkaniem z reporterką Karoliną Bednarz (18.09.2018 r.)

18 września w czytelni WBP Karolina Bednarz promowała swoją książkę „Kwiaty w pudełku. Japonia oczami kobiet”. Spotkanie prowadziła Agnieszka Zientarska.

Zdjęcia ze spotkania i recitalu Haliny Kunickiej (13.09.2018 r.)

13 września w czytelni ze swoimi wielbicielami spotkała się Halina Kunicka. Spotkanie, które prowadziła Sylwia Gawłowska, odbyło się w ramach imprez pod wspólnym hasłem „Świat oczami kobiet”. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zdjęcia z warsztatów Piotra Kowalczyka „Kobiety na trzech kontynentach” (13.09.2018 r.)

13 września w pałacyku WBP Piotr Kowalczyk przeprowadził warsztaty zatytułowane „Kobiety na trzech kontynentach”. Spotkanie odbyło się w ramach imprez pod wspólnym hasłem „Świat oczami kobiet”. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Zdjęcia ze spotkania autorskiego z Anną Dziewit-Meller (07.09.2018 r.)

7 września w czytelni odbyło się spotkanie autorskie z Anną Dziewit-Meller. Z gościem WBP rozmawiała Agnieszka Zientarska.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Zdjęcia z wernisażu wystawy „W naszej bajce” (03.09.2018 r.)

2 września w Galerii WuBePe można było uczestniczyć w wernisażu „W naszej bajce”, wystawy prac pacjentów Samodzielnego Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. księdza bp. Józefa Nathana w Branicach oraz Wojewódzkiego Specjalistycznego Zespołu Neuropsychiatrycznego im. św. Jadwigi w Opolu.

Zdjęcia z wernisażu wystawy „In memoriam 1914-1918” (26.07.2018 r.)

26 lipca Galeria WuBePe zaprosiła na wernisaż wystawy „In memoriam 1914-1918” prezentującą dzieła artystów węgierskich, słowackich, ukraińskich i polskich z okazji 100. rocznicy zakończenia I wojny światowej. W otwarciu wystawy wzięli udział: Prezes Fundacji Krajczáros w Székesfehérvár Nemeth Istvan z małżonką oraz Andrzej Straszewski, tłumacz.

Zdjęcia z warsztatów genealogicznych „Podróż w krainę przodków” (19.07.2018 r.)

19 lipca w pałacyku WBP Agnieszka Misiurska Warsztaty (członek Stowarzyszenia Opolscy Genealodzy) poprowadziła warsztaty genealogiczne pod hasłem „Podróż w krainę przodków”. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zdjęcia z wernisażu wystawy „W kręgu oleskiego sanktuarium” (16.07.2018 r.)

16 lipca WBP i Oddział Oleski Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego zaprosili na wernisaż wystawy „W kręgu oleskiego sanktuarium”.

Zdjęcia z wernisażu wystawy „Przemiany” (04.07.2018 r.)

4 lipca Galeria WuBePe zaprosiła na wernisaż wystawy „Przemiany” Fotoklubu Opole.

Zdjęcia z Wileńskiej Nocy Kultury w WBP (29.06.2018 r.)

29 czerwca w czytelni i pałacyku WBP odbyła się Wileńska Noc Kultury, w ramach której zaprezentowano cykl wydarzeń (prelekcja, film, finisaż wystawy, zaduszki poetyckie) poświęconych dziedzictwu kulturowemu i historycznemu Wilna i Wileńszczyzny.

Zdjęcia ze spotkania poetyckiego z Adą Jarosz (26.06.2018 r.)

26 czerwca w Galerii WuBePe swoje wiersze z tomiku „Modlitwy malowane trzcina” zaprezentowała Ada Jarosz.

Zdjęcia ze spotkania z Andrzejem Brzezieckim (20.06.2018 r.)

20 czerwca w czytelni WBP z czytelnikami spotkał się Andrzej Brzeziecki, autor książki „Czerniawski. Polak, który oszukał Hitlera”.

Zdjęcia z IX Opolskich Dni Kresowych (19.06.2018 r.)

19 czerwca na błoniach WBP po raz 9. spotkali się Kresowianie.

Zdjęcia ze spotkania z Piotrem Bukartykiem /III Festiwal Książki/ (15.06.2018 r.)

16 czerwca w czytelni WBP swoją książkę „Bukartyk. Fatalny przykład dla młodzieży” promował Piotr Bukartyk (w ramach III Festiwalu Książki).

Zdjęcia ze spotkania z Krzysztofem Vargą i koncert zespołu Micromusic /III Festiwal Książki/ (15.06.2018 r.)

15 czerwca na błoniach WBP z Krzysztofem Vargą o książce „Sonnenberg” rozmawiał Bartosz Suwiński. Kolejną pozycją wieczoru był koncert zespołu Micromusic (w ramach III Festiwalu Książki).

Więcej fotorelacji z imprez w WBP w Opolu można obejrzeć na stronie WBP w Opolu w zakładce „Galerie” www.wbp.opole.pl